

SATURA RĀDĪTĀJS

1. Jēdzienu skaidrojums	4
2. Vispārīgās prasības teritorijas izmantošanai	10
3. Noteikumu grozīšana	12
4. Visās teritorijās atļautā izmantošana	12
5. Visās teritorijās aizliegtā izmantošana	12
6. Pieklūšanas noteikumi	12
7. Zemesgabalu sadalīšana, apvienošana un robežu pārkārtošana	13
8. Pagalmi	14
9. Būvju atbilstība zemesgabalu robežām	14
10. Redzamības nodrošināšana	16
11. Prasības ēku un būvju elementiem	16
12. Prasības kioskiem, žogiem, apgaismojumam un citiem ārtelpu elementiem	17
13. Prasības degvielas uzpildes stacijām	18
14. Prasības inženierkomunikācijām	20
15. Prasības reljefa, augsnes virskārtas, grāvju un dabīgo noteču saglabāšanai	20
16. Prasības vides pieejamībai	21
17. Prasības automašīnu un velosipēdu novietošanai	21
18. Prasības saimniecības ēkām un mājlopu būvēm	22
19. Insoļācijas un apgaismojuma prasības	24
20. Ugunsdrošības prasības	24
21. Būvakustiskās prasības	24
22. Prasības ēku vai to daļu funkciju maiņai	24
23. Prasības lauksaimniecības un meža zemju transformācijai	25
24. Aizsargjoslas	25
25. Tauvas joslas	29
26. Noteikumi peldētavām – iekārtotām peldvietām	30
27. Prasības detālpārplānojumiem	30
28. Zemesgabala neatbilstoša izmantojuma statuss	31
29. Esošās būves, uzsāktā projektēšana un būvniecība	32
30. Sthiju postījumu atjaunošana	32
31. Valsts aizsargājamie kultūras pieminekļi	32
32. Īpaši aizsargājamās dabas teritorijas	34
33. Atsevišķu teritoriju apbūves noteikumi	36
33.1. SAVRUPMĀJU APBŪVES TERITORIJAS (DZS)	36
33.2. MAZSTĀVU DZĪVOJAMĀS APBŪVES TERITORIJAS (DZM)	38

33.3. SABIEDRISKAS NOZĪMES OBJEKTU APBŪVES TERITORIJAS (S)	39
33.4. DARĪJUMU OBJEKTU APBŪVES TERITORIJA (D)	40
33.5. RAŽOŠANAS OBJEKTU APBŪVES TERITORIJAS (R)	42
33.6. TEHNISKĀS APBŪVES TERITORIJAS (T)	43
33.7. TRANSPORTA INFRASTRUKTŪRAS TERITORIJAS (TI)	44
33.8. LAUKSAIMNIECĪBĀ IZMANTOJAMĀS TERITORIJAS	46
33.9. MEŽSAIMNIECĪBĀ IZMANTOJAMĀS TERITORIJAS	47
33.10. ŪDEŅI (ŪDENSTEČU UN ŪDENSTILPJU TERITORIJAS)	49
33.11. LABIEKĀRTOTAS KOPLIETOŠANAS TERITORIJAS (REKR)	49
33.12. KARJERU IZSTRĀDES TERITORIJAS (KARJ)	50
33.13. PIESĀRŅOTĀS UN POTENCIĀLI PIESĀRŅOTĀS TERITORIJAS	50
34. Būvniecības īstenošanas kārtība	50
34.1. Projektēšanas atļauja, tās saņemšanas kārtība	50
34.2. Būvprojekta izstrādāšana, saskaņošana un akceptēšana	52
34.3. Būvatļaujas saņemšana un būvniecības gaita	54
34.4. Nolietojamo būvju atjaunošana, konservācija vai nojaukšana	56
34.5. Ēku un būvju nodošana ekspluatācijā	57
34.6. Atbildība par apbūves noteikumu neievērošanu	57
34.7 Spēkā esošo detālpilnojumu saraksts	58

1. JĒDZIENU SKAIDROJUMS

1. **Aizmugures pagalma dziļums** nozīmē mazāko horizontālo attālumu starp zemesgabala aizmugures robežu un tuvāko jebkuras galvenās būves sienu.
2. **Aizmugures pagalmis** nozīmē zemesgabala daļu starp zemesgabala sānpagalmiem no zemesgabala aizmugures robežas līdz jebkuras galvenās būves aizmugures fasādes sienai.
3. **Aizsargjoslas nozīmē** noteiktas platības, kuru uzdevums ir aizsargāt dažāda veida (gan dabiskus, gan mākslīgus) objektus no nevēlamas ārējās iedarbības, nodrošināt to ekspluatāciju un drošību vai pasargāt vidi un cilvēku no kāda objekta kaitīgās ietekmes;
4. **Apbūve** šo izpratnē ir tādu plānotu, izmantotu vai nodomātu virszemes būvju, arī inženierkomunikāciju, kā arī labiekārtojuma kopums, kur ēkas ir galvenais elements.
5. **Apbūves blīvums** ir procentos izteikta zemesgabala apbūves laukuma attiecība pret tā platību.
6. **Apbūves intensitāte** ir procentos izteikta stāvu platības attiecība pret zemesgabala platību.
7. **Apbūves laukums** ir zemesgabala visas ar būvēm apbūvētās platības summa, izņemot piebraucamos ceļus un labiekārtojumu.
8. **Applūstošā teritorija** ir ūdensteces ielejas vai ūdenstilpes ieplakas daļa, kura palos vai plūdos pilnīgi vai daļēji applūst un kuras platums ūdensteces vai ūdenstilpes aizsardzības nolūkos tiek noteikts vietējās pašvaldības teritorijas plānojumā.
9. **Ārējais sānpagalms** nozīmē pagalmu, kas tieši robežojas ar ielu vai ceļu.
10. **Ārstniecības iestāde** nozīmē izmantošanu, kas ietver veselības aizsardzības un medicīnas prakses nolūkiem domātu iestādi, arī poliklīniku, slimnīcu, klīniku, ambulanci, feldšeru punktu, sanatoriju un citu iestādi šādiem un līdzīgiem nolūkiem.
11. **Atklāta autostāvvietā** ir automašīnu novietošanas veids un nozīmē autostāvvietu, kas nav iekļauta ēkā vai tās daļā un kas ir nodalīta (nožogota) automašīnu novietošanai uz laiku.
12. **Atklāta uzglabāšana** nozīmē palīgizmantošanu, kas ietver preču uzglabāšanu brīvā dabā un atklātās, ēkā vai tās daļā neiekļautās platībās, bet kas nav autostāvvietā.
13. **Automašīnu novietošana** nozīmē visus automašīnu novietošanas veidus tās lietošanas laikā, neatkarīgi no novietošanas ilguma un citiem apstākļiem, izņemot novietošanu apkopei un remontam.
14. **Autobusu pieturvietā** nozīmē izmantošanu, kas ietver būves autobusu satiksmes apkalpes dienesta un pasažieru vajadzībām, kā arī pastāvīgu pieturas vietu autobusiem un to īslaicīgu novietošanu.
15. **Autostāvvietā** ir automašīnu novietošanas veids un nozīmē izmantošanu, kas ietver vienas vai vairāku automašīnu novietošanu uz laiku, kā arī stāvvietas, piebraucamos ceļus un vertikālās komunikācijas.
16. **Auto tirdzniecības iestāde** nozīmē izmantošanu, kas ietver automašīnu, degvielas, eļļas, smērvielu, riepu, bateriju un rezerves daļu pārdošanu un automašīnu izīrēšanu vai uzglabāšanu izīrēšanas nolūkos, kā arī mazgāšanu, tīrīšanu un tādu nelielu remontdarbu veikšanu, kas ir svarīgi automašīnas aktuālai darbībai.

17. **Blīvi apdzīvota vieta** nozīmē teritoriju ar noteiktu robežu, kuras juridiskais statuss ir pilsēta vai ciems un kurā dominē atļautās izmantošanas ar apbūves raksturu.

18. **Brīvā teritorija** ir zemesgabala neapbūvētā platība, no kā atskaitīta autostāvvietu un piebraucamo ceļu platība. To raksturo brīvās teritorijas platība procentos no stāvu platības.

19. **Būtisks piesārņojums** ir valsts kompetentu iestāžu noteikta jebkādas kaitīgas vielas koncentrācija gaisā, augsnē vai ūdenī, ko nav atļauts pārsniegt vispār vai kādā konkrētā teritorijā.

20. **Būve** šo noteikumu izpratnē nozīmē arhitektonisku, tehnisku vai konstruktīvu virszemes, pazemes vai zemūdens darinājumu, arī ēku vai ēku kopumu, kā arī attiecīgās tehniskās iekārtas.

21. **Būve mājlopiem** nozīmē izmantošanu, kas ietver saimniecības ēku mājlopu un mājputnu izmitināšanai (kūti), kā arī citas būves mājlopiem, arī kūtsmēslu glabātuvi un vircas bedri.

22. **Būvlaide** nozīmē līniju zemesgabala iekšpusē, kas parasti noteikta paralēli ielas vai ceļa sarkanajai līnijai un kas nosaka minimālo attālumu starp sarkano līniju un jebkuru ēku, ko drīkst ierīkot.

23. **Būvtiesības** ir ar Apbūves noteikumiem noteiktas un aizsargātas fizisko un juridisko personu tiesības veikt izbūvi.

24. **Dabas piemineklis** ir atsevišķs, savrups dabas veidojums: aizsargājams koks, dendroliģiskie stādījumi, alejas, ģeoloģiskie un ģeomorfoloģiskie dabas pieminekļi un cits dabas retums, kam ir zinātniska, kultūrvēsturiska, estētiska vai ekoloģiska vērtība. Lai nodrošinātu dabas veidojuma saglabāšanu un tā apskates iespēju, aizsargāta tiek arī teritorija 10 m rādiusā ap tiem.

25. **Darījumu iestāde** nozīmē izmantošanu, kas ietver banku, apdrošināšanas sabiedrību, viesnīcu, moteli, biroju, kantori, gadatirgu, izstāžu, kongresu un konferenču centru, kā arī citu komerciāla rakstura iestādi, bet neietver nekādu ražošanu vai vairumtirdzniecību.

26. **Mazstāvu daudzdzīvokļu nams** nozīmē izmantošanu, kas ietver trīs stāvu ēku vai tās daļu ar dzīvokļiem, kuriem ir kopīga ieeja no zemes līmeņa, un kuru iedzīvotājiem ir tiesības kopīgi lietot priekštelpas, kāpnis un palīgtelpas, kas neatrodas dzīvoklī, kā arī pagalmus uz zemesgabala.

27. **Degvielas uzpildes stacija** nozīmē izmantošanu, kas ietver degvielas (arī gāzes), eļļas un smērvielu pārdošanu, kā arī tirdzniecības un pakalpojumu objektu un automašīnu mazgāšanu kā palīgizmantošanas. Degvielas uzpildes stacijas izvietojuma iespēju ielas vai ceļa sarkanajās līnijās pamato ar detālpilnplānojumu.

28. **Dvīņu māja** nozīmē divas bloķētas vienas ģimenes dzīvojamās mājas, parasti, katru uz sava zemesgabala.

29. **Dzīvoklis** kā palīgizmantošana nozīmē palīgizmantošanu, kas ietver atsevišķu dzīvokli vai brīvstāvošu dzīvojamo māju, kas sastāv no istabas vai istabām, virtuves un palīgtelpām un ko izmanto kā īpašnieka, īpašuma pārvaldnieka, dārznieka vai cita, īpašnieka nolīgta, darbinieka mājokli.

30. **Ēka (nams, māja)** nozīmē atsevišķu arhitektonisku, tehnisku un konstruktīvu virszemes, arī daļēji pazemes būvi.

31. **Ēkas augstums** ir attālums no ietves virsmas projektētā vidējā līmeņa ēkas vidū ielas vai ceļa pusē līdz tai augstākajai ēkas daļai (dzegas vai parapeta virsmalai, jumta malai, mansarda jumtam, kā arī jumta čukuram, ja jumts stāvāks par 45°), kas aiztur gaismas plūsmu 45° leņķī. Pagalma ēkas augstumu mēra ēkas vidū no pagalma virsmas projektētā vidējā līmeņa.

32. **Ferma** nozīmē izmantošanu, kas ietver atsevišķu specializētu, rūpnieciska rakstura lopkopības (govju, cūku, zirgu, putnu u.c.) saimniecību, arī pastaigu laukumus, bet neietver ganības.
33. **Galvenā būve** nozīmē būvi, parasti ēku, kas plānota, izmantota vai nodomāta galvenajai izmantošanai uz zemesgabala.
34. **Garāža** nozīmē būvi vai tās daļu, kas ietver pastāvīgu automašīnas vai automašīnu novietošanu, un kas var kalpot gan īpašnieka vajadzībām, gan komerciāliem nolūkiem. Apbūves noteikumos garāža savrupmāju apbūvē garāžas nozīmē netiek lietota, jo ir ietverta dzīvojamajā vai saimniecības ēkā.
35. **Iedibināta būvlaide** ir esošās apbūves frontes veidotā līnija, ja kvartāla robežās vismaz piecos zemesgabalos galvenās būves pie ielas atrodas uz vienas līnijas.
36. **Iekšējais sānpagalms** nozīmē to pagalmu, kas nerobežojas ar ielu vai ceļu.
37. **Individuālais darbs** nozīmē palīgizmantošanu, kas ietver vienu vai vairākus individuālā darba veidus saskaņā ar LR Ministru Padomes 1993.g. 29.aprīļa lēmumu Nr.220 apstiprināto sarakstu, un var ietvert arī darbību dzīves vietā radošajās profesijās, kā arī darbību dzīvoklī, savrupmājā vai viensētā izvietotā individuālajā uzņēmumā, kura īpašnieks ir šī dzīvokļa vai savrupmājas iemītnieks un kur bez uzņēmuma īpašnieka tam vēl ir nodarbinātas ne vairāk kā trīs fiziskas personas.
38. **Insolācija (izsauļojums)** ir rādītājs, kas norāda iekštelpu nepieciešamo izsauļojuma ilgumu. To nosaka attiecīgi būvnormatīvi.
39. **Inženierkomunikāciju objekts** nozīmē izmantošanu, kas ietver valsts vai pašvaldības inženiertehniskās apgādes (infrastruktūras) objektus, arī elektroapakštācijas, termoelektrocetrāles un katlumājas, gāzes sadales stacijas un balonu noliktavas, automātiskās telefonu stacijas, kanalizācijas un lietus notekūdeņu attīrīšanas iekārtas, dzeramā ūdens krātuves un atdzelžošanas stacijas.
40. **Inženiertehniskās apgādes tīkli un objekti** nozīmē izmantošanu, kas ietver virszemes, pazemes un zemūdens inženiertehniskās apgādes tīklus un objektus (ūdensvads, kanalizācija, siltumapgāde, telekomunikācijas u.c.), lai pieslēgtu izbūves teritorijas vietējo inženiertehnisko sistēmu maģistrālajām inženierkomunikācijām un to objektiem.
41. **Izbūve** ir kopīgs nosaukums plānotiem, notiekošiem vai nodomātiem visu veidu teritorijas izmantošanas un attīstības pasākumiem, arī apbūvei un ainavu veidošanai.
42. **Izbūves teritorija** nozīmē teritoriju, arī apbūves teritoriju, kas plānota, izmantota vai nodomāta izbūvei.
43. **Izglītības iestāde** nozīmē izmantošanu, kas ietver iestādi pamata, vidējās un augstākās izglītības iegūšanai, arī speciālās un profesionālās izglītības iestādi, kā arī iestādi bērnu un jaunatnes brīvā laika nodarbībām.
44. **Izmantošana** nozīmē tādu plānotu, esošu vai nodomātu zemes un būvju vai to daļas izmantošanu, kas atbilst teritorijas plānojamām (atļautā izmantošana) vai neatbilst teritorijas plānojamām (aizliegtā izmantošana).
45. **Kapsēta** nozīmē izmantošanu, kas ietver mirušo apbedīšanu un ar to saistītās būves un pasākumus.
46. **Karjers** nozīmē pagaidu izmantošanu, kas ietver derīgo izrakteņu (kūdra, ģipsakmens u.c.) iegūšanu ar atklāto paņēmienu.
47. **Kravu stacija** nozīmē izmantošanu, kas ietver kravas automašīnu un citu transporta līdzekļu kā pārvadātāju nosūtīšanu un preču pagaidu uzglabāšanu

vēlākai nosūtīšanai, arī kravas automašīnu uzglabāšanu, rentēšanu, nomāšanu, īrēšanu un novietošanu par samaksu.

48. Kultūras iestāde nozīmē izmantošanu, kas ietver kultūras centru, teātri, cirku, kinoteātri, koncertzāli, universālas izmantošanas zāli, klubu, muzeju, bibliotēku, mēdiju centru un līdzīgu iestādi.

49. Lauksaimnieciska izmantošana nozīmē izmantošanu, kas ietver augkopību, dārzenkopību, dārzkopību, lopkopību un ar to saistītos pakalpojumus, izņemot veterināro darbību, kā arī medniecību, un var ietvert arī dzīvnieku kopšanu, kažokzvēru audzēšanu, ogu krūmu un augļu koku audzēšanu un ražas novākšanu, siltumnīcas, velēnu audzēšanu un sēņu audzēšanu, bet neietver fermu.

50. Laukums nozīmē izmantošanu līnijbūvju izbūves teritorijā ielai līdzīgiem nolūkiem, ko iezīmē sarkanās līnijas.

51. Maģistrālā iela nozīmē izmantošanu, kas nodrošina transporta un gājēju sakarus starp pilsētas vai ciemu daļām un izeju uz ārpilsētas ceļiem. Maģistrālā iela ietver teritoriju ielas sarkanajās līnijās un krustojumus ar vietējās nozīmes ielām.

52. Maģistrālā inženierkomunikācija nozīmē izmantošanu, kas ietver valsts vai pašvaldības inženiertehniskās apgādes (infrastruktūras) maģistrālos tīklus, arī maģistrālo transportvadu un līdzīgu būvi, kas nepieciešama apgādei ar izejvielām, sakariem, enerģētiskajiem un citiem resursiem, kā arī slēgtu notekūdeņu novadīšanu.

53. Mazdārziņš (ģimenes dārziņš) - teritorija, kur pagaidu lietošanā uz līgumā noteiktu termiņu ir sakņu dārza ierīkošana ģimenes vajadzībām ar vai bez pagaidu būvēm (dārza inventāra noliktavām).

54. Mazstāvu daudzdzīvokļu nams nozīmē izmantošanu, kas ietver ēku vai tās daļu līdz diviem stāviem ar dzīvokļiem, kam ir kopīga ieeja no zemes līmeņa. Nama iedzīvotājiem ir tiesības kopīgi lietot priekštelpas, kāpnes un palīgtelpas, kas neatrodas dzīvoklī, kā arī pagalmus uz zemesgabala.

55. Mazumtirdzniecības un pakalpojumu objekts nozīmē izmantošanu, kas ietver preču pirkšanu un pārdošanu tieši patērētājam vai sadzīves un citu pakalpojumu nodrošināšanu, arī tirdzniecības centru, universālveikalu, tirgu, veikalu, salonu, aptieku, restorānu, bāru, kafejnīcu, pakalpojumu darbnīcu, bet neietver nekādu rūpniecību, montēšanu, pārstrādi vai vairumtirdzniecību.

56. Mežsaimnieciska izmantošana nozīmē izmantošanu, kas ietver mežsaimniecību, kokmateriālu sagatavošanu un ar to saistītos pakalpojumus, plantāciju mežu apsaimniekošanu un citu meža produktu iegūšanu.

57. Nevalstiskas organizācijas iestāde nozīmē izmantošanu, kas ietver darba devēju un profesionālo organizāciju, arodbiedrību, politisko un citu nevalstisko organizāciju, kustību, speciālo interešu grupu vai klubu darbību, bet neietver reliģisku iestādi.

58. Noliktava nozīmē izmantošanu, kas ietver materiālu, vielu, lietu un preču uzkrāšanu, uzglabāšanu un saglabāšanu (saldēšanu).

59. Paaugstināta riska objekts nozīmē objektu ar paaugstinātu iespējamību radīt draudus videi, cilvēka dzīvībai, veselībai un īpašumam.

60. Palīgizmantošana nozīmē plānotu, esošu vai nodomātu zemes un būvju vai to daļas izmantošanu, pie šādiem nosacījumiem:

61. tā ir pakārtota galvenajai izmantošanai un papildina to;

62. tā ir izvietota tajā pašā zemesgabalā, kur galvenā izmantošana.

63. Pansija nozīmē izmantošanu, kas ietver vienas ģimenes dzīvojamo māju, kur ne vairāk kā divas istabas ir pieejamas personai vai personām, kas kā tūrists īslaicīgi apdzīvo minēto dzīvojamo māju, un, kas var ietvert arī ēdināšanu.

64. **Parcele** ir ar detālplānojumu vai zemes ierīcības projektu noteikta teritorijas pamatvienība līdz tās ierakstīšanai Zemesgrāmatā.
65. **Pārvaldes iestāde** nozīmē izmantošanu, kas ietver šādas nekomerciālas iestādes: valsts un pašvaldību dienestu pārvaldes, prokuratūras, tiesas, pasta, policijas, cietuma un ugunsdzēsības iestādes. Šī izmantošana neietver citas Apbūves noteikumos definētās nekomerciālās iestādes, arī nekādu nevalstiskas organizācijas iestādi.
66. **Pašvaldības (pagasta) ceļš vai iela** nozīmē izmantošanu, kas nodrošina transporta un gājēju sakarus starp lauku teritorijas daļām, arī starp blīvi apdzīvotām vietām, kā arī nodrošina izeju uz valsts autoceļiem. Ceļš ietver teritoriju ceļa zemes nodalījuma joslas platumā (vai sarkanajās līnijās), bet neietver krustojumus ar valsts autoceļiem.
67. **Pašvaldības grāvis** nozīmē izmantošanu, kas nodrošina atklātu virszemes ūdeņu noteci, iekļaujoties vienotā pašvaldības noteču sistēmā, un ir pašvaldības pārziņā.
68. **Peldētava** nozīmē izmantošanu, kas ietver speciāli aprīkotu peldvietu.
69. **Pirmsskolas bērnu iestāde** nozīmē izmantošanu, kas ietver mazbērnu novietni, bērnudārzu un citu specializētu iestādi bērniem, bet neietver privātu mājas bērnudārzu.
70. **Priekšpagalma dziļums** nozīmē mazāko horizontālo attālumu starp zemesgabala fronti (sarkano līniju) un tuvāko jebkuras galvenās būves sienu.
71. **Priekšpagalms** nozīmē zemesgabala daļu visā tā platumā no zemesgabala frontes (sarkanās līnijas) līdz jebkuras galvenās būves galvenās fasādes sienai.
72. **Privāts mājas bērnudārzs** nozīmē palīgizmantošanu, ko atļāvusi pašvaldība, un kas ietver īslaicīgas (dienas) aprūpes un uzraudzības nodrošināšanu (par atalgojumu vai atlīdzību) dzīvoklī vai dzīvojamā mājā uz laika periodu, ne ilgāku par 24 stundām, ne vairāk par pieciem bērniem (neieskaitot aprūpētāja bērnus) vecumā līdz 10 gadiem.
73. **Rekonstrukcija** nozīmē ēkas būves pārbūvi, izmainot tās apjomu un izmainot vai saglabājot tās funkcijas
74. **Renovācija** nozīmē ēkas būves remontu (kapitālo remontu), kas tiek veikts, lai to atjaunotu, nomainot nolietotojūšos nesošos elementus vai konstrukcijas, kā arī mērķtiecīgu funkcionālu vai tehnisku uzlabojumu ieviešanu būvē, neizmainot tās apjomu.
75. **Restaurācija** nozīmē būves vēsturiskā veidola atjaunošanu, pamatojoties uz vēsturiskās informācijas zinātnisku izpēti
76. **Reliģiska iestāde** nozīmē izmantošanu, kas ietver jebkādas reģistrētas reliģiskas kopienas darbību, arī kulta ēku.
77. **Rindu māja** nozīmē izmantošanu, kas ietver vertikāli trīs un vairākos dzīvokļos sadalītu ēku uz kopīga vai katru uz sava zemesgabala ar neatkarīgām izejām uz priekšpagalmu un aizmugures pagalmu, kas cieši piekļaujas katra dzīvokļa priekšējai un aizmugures sienai.
78. **Sabiedriskā garāža** nozīmē izmantošanu, kas ietver kooperatīvu vai privātu būvi vai tās daļu pastāvīgai automašīnu novietošanai (arī automašīnu apkopei) komerciāliem nolūkiem. Ja īpašnieks vai īpašnieku sabiedrība to izmanto tikai savām vajadzībām, garāža ir dzīvojamās apbūves infrastruktūras elements.
79. **Sabiedriskie apstādījumi** nozīmē izmantošanu tādas sabiedrības ērtības, veselības un labklājības labā apzaļumotas un labiekārtotas teritorijas ierīkošanai un uzturēšanai, kas ir brīvi pieejama sabiedrībai, un ietver parku, dārzu, mežaparku, skvēru, bulvāru, aleju, ielu un ceļu stādījumus.

80. **Saimniecības ēka** nozīmē palīgizmantošanu, un var ietvert garāžu, nojumi automašīnas novietošanai, siltumnīcu, kā arī dārza inventāra, materiālu un sadzīves priekšmetu glabāšanu u.c. Ja šāda ēka piebūvēta vai iebūvēta galvenajā būvē, tā jāuzskata par daļu no galvenās būves, nevis par saimniecības ēku.
81. **Sānpagalma platums** nozīmē mazāko horizontālo attālumu starp zemesgabala sānu robežu un tuvāko jebkuras galvenās būves sienu.
82. **Sānpagalms** nozīmē zemesgabala daļu no priekšpagalma līdz aizmugures robežai un no zemesgabala sānu robežas līdz jebkuras galvenās būves sānu fasādes sienai.
83. **Sarkanā līnija** ir pašvaldības apstiprinātajā teritorijas plānojumā noteiktā līnija, kas norobežo ceļa, ielas vai piebrauktuves (arī inženierkomunikāciju koridoru) izbūvei nepieciešamo teritoriju no apbūvējamās vai citādā veidā izmantojamās teritorijas.
84. **Savrupmāja (ģimenes māja)** nozīmē izmantošanu, kas ietver brīvstāvošu vienas vai divu ģimeņu dzīvojamo māju:
85. **Sēņu audzētava** nozīmē lauksaimniecisku izmantošanu, kas ietver sēņu audzēšanu un ar to saistītos pakalpojumus.
86. **Sociālās aprūpes iestāde** nozīmē izmantošanu, kas ietver iedzīvotāju sociālo aprūpi, arī sociālās aprūpes centru, internātu, pansionātu, invalīdu namu un citu iestādi šādiem un līdzīgiem nolūkiem.
87. **Sporta būve** nozīmē izmantošanu, kas primāri ietver sporta, spēļu un fiziskās nodarbības un ar to saistītās sēdvietas skatītājiem, kā arī tādas sporta būves, kas kalpo kā palīgizmantošana.
88. **Stāvu platība** ir zemesgabala kapitālās apbūves visu stāvu, izņemot pagrabstāvus, platību summa. Stāva platība ir platība, ko ierobežo ēkas ārējā kontūra, ietverot ēkas iekšējās un ārējās sienas.
89. **Stāvu skaits** ir ēkas visu virszemes stāvu skaits, kas ietver pagrabstāvu, ja vairāk kā puse ($\frac{1}{2}$) no pagraba augstuma starp pabeigtām griestu un grīdas virsmām ir virs pieguļošās teritorijas virsmas projektētā vidējā līmeņa ēkas vidū ielas vai ceļa pusē. Stāvu skaitā ieskaita arī atļautās izmantošanas vajadzībām izbūvētu jumta stāvu, ja jumta izbūves platība ar 2,5 m un lielāku augstumu pārsniedz 50% no ēkas apbūves laukuma.
90. **Tauvas josla** ir sauszemes josla gar ūdeņu krastu, kas paredzēta ar zveju un kuģošanu saistītām darbībām.
91. **Tehniskās apkopes stacija** nozīmē izmantošanu, kas ietver automašīnu apkopi un labošanu, arī pilnīgu to korpusa, rāmja, motora un apriepojuma remontu, krāsošanu, mazgāšanu un tīrīšanu, kā arī eļļu, smērvielu, antifrīzu, riepu, aizdedzes sveču, akumulatoru un rezerves daļu pārdošanu.
92. **Vairumtirdzniecības iestāde** nozīmē izmantošanu, kas ietver materiālu, vielu, lietu un citu preču pirkšanu, komplektēšanu, iesaiņošanu, uzkrāšanu, uzglabāšanu un pārdošanu vairumā, bet neietver nekādu preču ražošanu, montēšanu vai pārstrādi.
93. **Valsts autoceļš** nozīmē izmantošanu, kas veido LR ceļu tīklu un ietver galvenos, 1. šķiras un 2. šķiras valsts autoceļus. Valsts autoceļš ietver teritoriju ceļa zemes nodalījuma joslas platumā un krustojumus ar pagasta ceļiem.
94. **Vasarnīca (dārza māja)** nozīmē brīvstāvošu būvi, kas plānota, izmantota vai nodomāta rekreācijas nolūkiem vienai ģimenei.
95. **Veterinārā iestāde** nozīmē izmantošanu, kas ietver veterinārās prakses nolūkiem domātu iestādi lauksaimniecībai, rekreācijai vai hobijs audzētu vai turētu mājlopu, suņu, kaķu, putnu un citu dzīvnieku aprūpei un pārbaudei un var

ietvert veterināro slimnīcu, konsultāciju un ķirurģisko kabinetu un citu stacionāru iestādi šādiem un līdzīgiem nolūkiem.

96. Vieglās ražošanas uzņēmums nozīmē izmantošanu, kas ietver sastāvdaļu ražošanu un montēšanu, lai iegūtu mazumtirdzniecībai, vairumtirdzniecībai un pakalpojumiem derīgus galaproduktus, un jebkādu preču, vielu un lietu komplektēšanu un iesaiņošanu, izņemot jebkuru darbību, kas rada būtisku piesārņojumu, kā rezultātā ķīmiskie, fizikālie, radioloģiskie un bakterioloģiskie faktori pārsniedz pieļaujamās higiēnas normatīvus.

97. Viensēta (zemnieka sēta) nozīmē izmantošanu, kas ietver dzīvojamo māju (mājas) ar saimniecības ēkām un citām būvēm zemes īpašuma (ar lauksaimniecisku izmantošanu) daļā, kas parasti izveidojusies vēsturiski. Viensēta ir mazākā apdzīvotā vieta.

98. Viesu māja nozīmē izmantošanu, kas ietver viesu (tūristu) īslaicīgas izmitināšanas un apkalpošanas mītņi un ar to saistītās būves un labiekārtojumu.

99. Vietējās nozīmes iela nozīmē izmantošanu, kas ietver dzīvojamo ielu, kravas transporta ielu, gājēju ielu un ceļu (gatvi), parka ceļu, piebrauktuvi un veloceļu un nodrošina transporta izvadīšanu uz maģistrālajām ielām. Vietējās nozīmes iela ietver teritoriju ielas sarkanajās līnijās, bet neietver krustojumus ar maģistrālajām ielām.

100. Vispārīgās ražošanas uzņēmums nozīmē izmantošanu, kas ietver ražošanu, montēšanu, pārstrādāšanu, remontēšanu, materiālu un iekārtu, kā arī jebkādu citu preču, vielu un lietu glabāšanu, uzkrāšanu, komplektēšanu, iesaiņošanu un nosūtīšanu.

101. Zemesgabala dziļums nozīmē horizontālu attālumu starp zemesgabala fronti un aizmugures robežu. Tur, kur šīs robežas nav paralēlas, zemesgabala dziļums nozīmē taisnas līnijas garumu, kas savieno zemesgabala frontes un zemesgabala aizmugures robežas viduspunktus. Ja nav zemesgabala aizmugures robežas, zemesgabala dziļums nozīmē taisnas līnijas garumu, kas savieno zemesgabala frontes viduspunktu ar trīsstūra virsotni, ko veido zemesgabala sānu robežas.

102. Zemesgabala fronte nozīmē horizontālu attālumu pa ielas vai ceļa sarkano līniju starp zemesgabala sānu robežām.

103. Zemesgabals ir juridiski noteikta zemes vienība, t.i., Zemesgrāmatā ierakstīta teritorijas pamatvienība.

104. Zinātnes iestāde nozīmē izmantošanu, kas ietver zinātniskās pētniecības un līdzīgu iestādi.

2. VISPĀRĪGĀS PRASĪBAS TERITORIJAS IZMANTOŠANAI

- 1) Grāveru pagasta teritorijas plānojuma daļā ir noteiktas pašvaldības prasības apbūvei, saimnieciskajai darbībai un teritorijas cita veida izmantošanai visā administratīvajā teritorijā un atsevišķās tās daļās.
- 2) Citas prasības un aprobežojumi, kas jāievēro, veicot teritorijas (zemesgabala) apbūvi un cita veida izmantošanu, ir noteiktas likumos, Ministru kabineta noteikumos un citos normatīvajos aktos.
- 3) Ja zemesgabalam, kuras izmantošana likumīgi iesākta, teritorijas plānojumā ir noteikta cita plānotā (atļautā) izmantošana vai citas prasības, kurām šis zemesgabals vai tajā esošās būves neatbilst, attiecīgajai zemes vienībai ir neatbilstoša izmantojuma statuss. Šī zemesgabala īpašnieks (lietotājs) ir tiesīgs turpināt likumīgi iesākto izmantošanu, bet jebkura jauna izmantošana jāuzsāk

- un jāveic atbilstoši teritorijas plānojuma prasībām.
- 4) Līdz teritorijas plānojumu spēkā stāšanās dienai akceptēta būvprojekta pārstrādāšana, saskaņojot to ar teritorijas plānojuma prasībām, nav obligāta, ja būvprojekts atbilst normatīvo aktu un būvvaldes izdotā plānošanas un arhitektūras uzdevuma prasībām.
  - 5) Īpašnieks, kura nekustamajam īpašumam (zemesgabalam) līdz ar teritorijas plānojuma stāšanos spēkā ir neatbilstošs izmantošanas statuss, ir tiesīgs turpināt un pabeigt likumīgi uzsāktus būvdarbus, kas uzsākti līdz teritorijas plānojuma spēkā stāšanās dienai.
  - 6) Īpašnieks ir tiesīgs atjaunot ugunsgrēka vai dabas stihijas rezultātā nopostītu vai daļēji nopostītu likumīgi uzbūvētu būvi iepriekšējā apjomā un izskatā arī tad, ja šī būve neatbilst teritorijas plānojuma prasībām.
  - 7) Aizliegts izsniegt pašvaldības institūciju atļaujas vai licences, ja ar to tiek pārkāpti jebkādi šī teritorijas plānojuma punkti.
  - 8) Saskaņā ar MK 2003.gada 22.jūnija noteikumiem Nr.415 21.punkta prasībām: jebkura būvniecība īpaši aizsargājamajā dabas teritorijā ir pieļaujama tikai atbilstoši pašvaldības teritorijas plānojumam;
  - 9) Teritoriju izmantošanā ņemt vērā LR MK 27.07.2004 noteikumus Nr.626 "Noteikumi par piesārņojošas darbības izraisīto smaku noteikšanas metodēm, kā arī kārtību kādā ierobežo šo smaku izplatīšanos".

3. NOTEIKUMU GROZĪŠANA

Grāveru pagasta teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumu grozījumi sagatavojami vienlaikus ar teritorijas plānojuma grozījumu sagatavošanu. Grozījumi veicami saskaņā ar MK noteikumu nr.883 (19.10.2004.)

“Vietējās pašvaldības teritorijas plānošanas noteikumi” noteikto kārtību.

4. VISĀS TERITORIJĀS ATĻAUTĀ IZMANTOŠANA

- 1) Jebkuru apbūves teritoriju, ievērojot Apbūves noteikumus, atļauts izmantot būvju un to daļu izvietošanai saskaņā ar attiecīgajā teritorijā atļautajām izmantošanām;
- 2) Jebkuru teritoriju atļauts izmantot:
  - 2.1. sabiedrisko apstādījumu ierīkošanai;
  - 2.2. inženiertehniskās apgādes tīklu un objektu izvietošanai, ja to paredz teritorijas plānojums (vai inženiertehniskās apgādes shēma) vai būvprojekts;
  - 2.3. vietējās nozīmes ielai, uzņēmuma ceļam, māju ceļam vai piebraucamajam ceļam, ja to pamato ar detālplānojumu
  - 2.4. automašīnu piebraukšanai un novietošanai
  - 2.5. teritorijas plānojumā noteiktajai palīgizmantošanai

5. VISĀS TERITORIJĀS AIZLIEGTĀ IZMANTOŠANA

- 1) Nevienā teritorijā nav atļauta tāda zemes un būvju vai kādas to daļas izmantošana, kas rada būtisku piesārņojumu, t.i., neatbilst vides kvalitātes un tiesību aktu prasībām
- 2) Vākt, uzkrāt un glabāt kaudzēs vai laukumos atkritumus, krāmus, lupatas, metāllūžņus un būvgružus, ja vien šim nolūkam izmantotā zeme nav noteiktā kārtībā projektēta un ierīkota to savāktuvei vai ietverta ēkā. Šī prasība neattiecas uz atkritumu savākšanu speciālās noteikta parauga atkritumu tvertnēs;
- 3) Izmantot ceļojumu treilerus un vagoniņus kā dzīvojamās telpas (arī ēdamtelpas un guļamtelpas) ilgstošai lietošanai (vairāk par 3 mēnešiem), izņemot būvlaukumus un tūristu izmitināšanai paredzētās teritorijas, kurās atļauts šāds izmantošanas veids;
- 4) Novietot, savākt un glabāt pamestas, neizmantojamas automašīnas, autobusu un vagonu korpusus vai to daļas, ja vien šim nolūkam izmantotā zeme nav noteiktā kārtībā projektēta un ierīkota to savāktuvei vai ietverta ēkā;
- 5) Izmantot teritoriju veidos, kas pārkāpj normatīvo aktu prasības;
- 6) Aizliegts izmantot zemi, ēkas un citas būves, nenovēršot esošo vides piesārņojumu;
- 7) Aizliegts veikt būvniecību piesārņotā teritorijā.

6. PIEKĻŪŠANAS NOTEIKUMI

- 1) Drīkst izmantot tikai tādu zemesgabalu, kuram ir nodrošināta piebraukšana, t.i., zemesgabals robežojas ar ielu, ceļu vai laukumu vai piekļūšanu tam nodrošina servitūts;
- 2) Ja zemesgabals piekļaujas valsts autoceļam, jaunu pieslēgumvietu izveidošanai un esošo intensifikācijai, jāizstrādā detālais plānojums, ievērojot spēkā esošās normatīvās prasības par pieslēgumvietu savstarpējiem attālumiem.

- 3) Apbūves teritorijās būvēm jāparedz piebrauktuves un caurbrauktuves ugunsdzēsības un glābšanas tehnikai, atbilstoši attiecīgo būvju projektēšanas būvnormatīviem;
- 4) Jebkuram dzīvoklim, arī dzīvoklim kā palīgizmantošanai, jānodrošina piekļūšana atsevišķi no citām izmantošanām.

7. ZEMESGABALU SADALĪŠANA, APVIENOŠANA UN ROBEŽU PĀRKĀRTOŠANA

- 1) Zemesgabalu sadalīšanu vai apvienošanu atļauts veikt tikai nekustamiem īpašumiem, kas nostiprināti Zemesgrāmatā.
- 2) Zemesgabalu drīkst sadalīt vai apvienot ar kādu citu zemesgabalu, ja Ministru kabineta noteiktajā kārtībā ir izstrādāts detālplānojums vai teritorijas plānojumam atbilstošs, Grāveru pagasta būvvaldē akceptēts nekustamā īpašuma sadalīšanas vai apvienošanas projekts.
- 3) Aizliegts sadalīt zemesgabalu, ja kāda no jaunizveidotajām parcelēm ir mazāka par konkrētajā Grāveru teritorijas daļā noteikto minimālo zemesgabala lielumu un ja netiek ievēroti šo apbūves noteikumu noteiktie apbūves raksturīgie rādītāji. Katrā jaunizveidotā parcelē jānodrošina piebraukšana un iespēja ierīkot nepieciešamo inženierapgādi.
- 4) Sadalāmajam zemes gabalam jāparedz tikai viens pieslēgums autoceļiem, jauni pieslēgumi autoceļiem (t.s. arī atdalītajai jaunizveidotajai zemes vienībai) veidoti netiek, izņemot atsevišķus īpašus gadījumus, saskaņojot to ar ceļa īpašnieku.
- 5) Pirms darījuma slēgšanas par zemesgabala sadalīšanu vai apvienošanu, nekustamā īpašuma īpašnieks iesniedz Grāveru pagasta padomei iesniegumu par zemesgabala sadalīšanu vai apvienošanu. Iesniegumam pievieno šādus dokumentus: Zemesgrāmatu apliecības kopiju, zemes robežu plānu, zemesgabala sadalīšanas vai apvienošanas priekšlikumu (skici).
- 6) Izskatot zemesgabala sadalīšanas vai apvienošanas priekšlikumu, Grāveru pagasta padome pieņem vienu no lēmumiem:
  - a.) Atļaut sadalīt vai apvienot nekustamo īpašumu;
  - b.) Uzdot īpašniekam izstrādāt nekustamā īpašuma sadalīšanas (apvienošanas) projektu;
  - c.) Uzdot izstrādāt detālplānojumu;
  - d.) Padomei sagatavot nekustamā īpašuma īpašniekam pamatotu atteikumu.
- 7) Divu nedēļu laikā no zemesgabala sadalīšanas vai apvienošanas projekta akceptēšanas vai detālplānojuma apstiprināšanas, nekustamā īpašuma īpašniekam izsniedz Grāveru pagasta padomes sēdes protokola izrakstu ar šādu informāciju: atļauju sadalīt nekustamo īpašumu; piešķirtās adreses jaunizveidotajiem nekustamajiem īpašumiem; noteiktais nekustamā īpašuma lietošanas mērķis; nekustamā īpašuma aprobežojumi, ja tādi rodas pēc īpašuma sadalīšanas vai apvienošanas (servitūti, inženierkomunikācijas u.c.). Pēc pozitīva lēmuma (padomes sēdes protokola izraksta) saņemšanas nekustamā īpašuma īpašnieks veic pasūtījumu licencētai organizācijai vai zvērinātam mērniekam par uzmērīšanu un zemes robežu plānu izgatavošanu jaunizveidotajiem zemes īpašumiem saskaņā ar izstrādāto projektu.
- 8) Saskaņā ar LR MK 22.07.2003 noteikumu Nr.415 „Īpaši aizsargājamo dabas teritoriju vispārējie aizsardzības un izmantošanas noteikumi” 18.11.p. prasībām, dabas parkos aizliegts sadalīt zemes īpašumu zemes vienībās, kas

mazākas par 10ha.

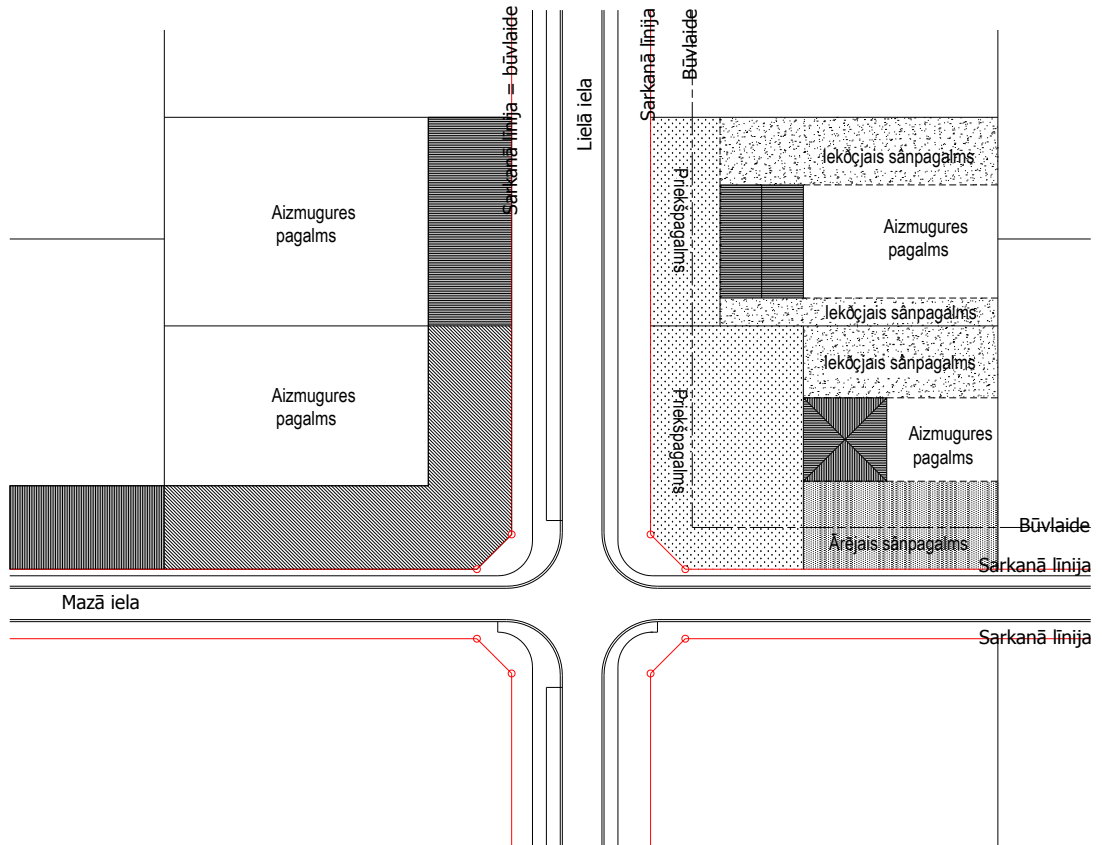
8. PAGALMI

- 1) Galvenajai būvei vai būvēm uz zemesgabala atkarībā no apbūves veida ir viens vai vairāki pagalmi (priekšpagalms, iekšējais sānpagalms, ārējais sānpagalms, aizmugures pagalms), kas shematiski attēloti 2.zīmējumā.
- 2) Viena zemesgabala pagalma daļu nedrīkst uzskatīt par otra zemesgabala pagalma daļu.
- 3) Teritorijas plānojumā ir noteikti minimālie priekšpagalmu un sānpagalmu dziļumi.
- 4) Priekšpagalmos un sānpagalmos aizliegts izvietot būves virszemes daļas, izņemot šādus objektus:
  - 5) funkcionālas un dekoratīvas būves: saulesargus, markīzes, strūklakas, skulptūras, žogus;
  - 6) arhitektoniskas detaļas, kas no ārsienas izvirzītas ne vairāk kā 0.5m;
  - 7) kāpnes, kas no ārsienas izvirzītas ne vairāk kā 1.5 m;
  - 8) erkerus, kas no ārsienas izvirzīti ne vairāk kā 1.0 m.
  - 9) balkonus, segtas un neseģtas terases, kas projicējas ne vairāk par 2,5 m uz āru no sienas
- 10) Priekšpagalmā un ārējā sānpagalmā aizliegts veidot jebkādas krautnes (būvmateriālu, kurināmā un citu materiālu vai priekšmetu) ilgstošai (vairāk par 2 nedēļām) atklātai uzglabāšanai
- 11) Pagalmus uztur kārtībā, tīrus un sausus, nodrošina lietus ūdens novadīšanu no tiem.
- 12) Priekšpagalmā (priekšdārzā) veido zālienu, dekoratīvos stādījumus, ierīko un izvieto iesēgtus celiņus, laukumus, piebraucamos ceļus, apgaismes ķermeņus, un citus labiekārtojuma un vides dizaina elementus.
- 13) Priekšdārzu dekoratīvos stādījumus un labiekārtojuma elementus vēlams saskaņot vienas ielas vai redzamības robežās.

9. BŪVJU ATBILSTĪBA ZEMESGABALU ROBEŽĀM

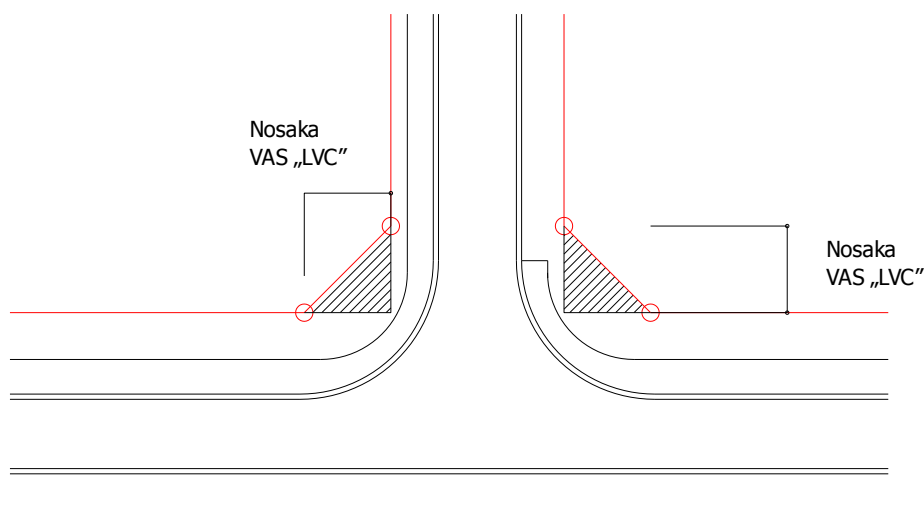
- 1) Būvju novietojumu pret ielu nosaka būvlaide. Ielai tuvāk novieto galveno ēku. Atbilstoši zemesgabala izmantošanas veidam tā ir dzīvojamā māja, sabiedriskā ēka, darījuma iestādes ēka vai ražotnes administratīvā ēka. Palīgēkas novieto aiz galvenās ēkas zemesgabala dziļumā.
- 2) Apbūves teritorijās, kur eksistē iedibināta būvlaide, galveno ēku izvieto tā, lai tās pret ielu vērstās fasādes vertikālā projekcija sakristu ar būvlaidi.
- 3) Ikvienas būves ikvienai daļai aizliegts projicēties ārpus zemesgabala, uz kuras tā atrodas, izņemot šādus gadījumus:
  - 3.1. būvlaide sakrīt ar sarkano līniju, būves daļa drīkst projicēties ārpus zemes vienības robežas uz ielas pusi, bet ne vairāk kā 0,5 m aiz sarkanās līnijas un ne zemāk kā 3,0m virs ietves;
  - 3.2. būve ir žogs starp nekustamajiem īpašumiem (zemes vienībām);
  - 3.3. ja kaimiņu zemesgabala īpašnieks piekrīt grozīt zemesgabala robežu pa vertikāli.

1.zīmējums

10. REDZAMĪBAS NODROŠINĀŠANA

- 1) Nevienā izbūves teritorijā nedrīkst būt, pārbūvēt vai ierīkot nekādu būvi tādā veidā, ka tā traucē skatu starp 0,5 m un 3,0 m līmeņiem virs krustojošos ielu vai ceļu viduslīniju līmeņa trīsstūra teritorijā, ko ierobežo stūra zemesgabala sarkanās līnijas un līnija, kas savieno punktus uz šīm sarkanajām līnijām 10 m attālumā no minēto sarkano līniju krustpunkta vai Valsts akciju sabiedrības „Latvijas valsts ceļi” Latgales reģiona Krāslavas nodaļas akceptētā (ievērojot ielu transporta intensitāti un kustības aprēķina ātrumu) attālumā no minēto sarkano līniju krustpunkta, ja sarkanās līnijas jau nav noteiktas, ievērojot redzamības trīsstūri [sk. 2.zīmējumu]
- 2) Ja esošā kapitālā apbūve neļauj izveidot nepieciešamos redzamības trīsstūrus, gājēju un transporta kustības drošība jānodrošina ar kustības regulēšanas vai speciālām tehniskām ierīcēm

2.zīmējums.

11. PRASĪBAS ĒKU UN BŪVJU ELEMENTIEM

- 1) Ēkas īpašniekam (lietotājam) ir pienākums uzturēt kārtībā ēkas fasādes, jumtu un lietus ūdens novadīšanas sistēmas.
- 2) Fasādes krāsošanu veic atbilstoši akceptētā būvprojektā noteiktai krāsai.
- 3) Sabiedrisko ēku un mazstāvu dzīvojamo māju siltināšanai (vismaz 2 m augstumā no zemes virsmas) nodrošina siltumizolācijas un apdares slāņa mehānisko izturību spiedē.
- 4) Jumtus izbūvē tā, lai lietus ūdens no tiem netecētu uz kaimiņu zemesgabala.
- 5) Ja ēka novietota uz ielas sarkanās līnijas, to vismaz ielas pusē aprīko ar lietus ūdens novadīšanas sistēmu. Lai notekcaurules netraucētu gājēju kustību un lietus ūdens ne bojātu ēkas sienas, notekcauruļu galus izvieto ne augstāk kā 15 cm virs ietves un ne tālāk kā 25 cm no ārsienas.
- 6) Daudzdzīvokļu ēkās satelītantenu uzstādīšanu saskaņo ar ēkas apsaimniekotāju.

- 7) Daudzdzīvokļu dzīvojamo māju logu nomaiņu pret citāda dalījuma logiem veic pēc visai mājai vienota fasādes projekta.
- 8) Lodžiju un balkonu pārbūvēšana un aizstiklošana ir būvniecība, to veic atbilstoši Grāveru pagasta būvvaldē akceptētam projektam.
- 9) Jaunu skatlogu un ieejas durvju izbūvēšanu fasādēs veic atbilstoši Grāveru pagasta būvvaldē akceptētam fasādes projektam.
- 10) Izkārtnes, reklāmas, sludinājumus un citus vizuālās informācijas materiālus izvieto atbilstoši Grāveru pagasta būvvaldē akceptētam vides dizaina projektam.
- 11) Markīzes izvieto tā, lai tās netraucē gājēju un transporta kustību ielās: ne tuvāk kā 0,5 m no brauktuves un ne zemāk kā 2,2 m virs ietves. Ielas pusē markīzes izvietojumu, formu, krāsu un materiālu saskaņo Grāveru pagasta būvvaldē.
- 12) Saimniecisko pagrabu ieejas un lūkas aizliegts ierīkot ietvēs.
- 13) Ieejas laukumu darījuma iestāžu pagrabstāvu ieejās nodrošina ar lietus ūdens savākšanas aprīkojumu.
- 14) Pie pagrabstāvu logiem atļauts ierīkot gaismas šahtas, kas ievirzās ietvē ne vairāk kā 0,5m. Ja gaismas šahtas pārsegums ir vienā līmenī ar ietvi, tam aizliegts izmantot slidenu materiālu un tajā nedrīkst būt spraugas, kas platākas par 1.5 cm.
- 15) Pie ietves izvietotus atklātus (vaļējus) pagrabstāvu logus un ieejas kāpnes norobežo ar 0,9m augstām metāla margām ar caurspīdīgumu vismaz 50%.
- 16) Jebkuras izbūves (ieejas, lūkas, gaismas šahtas) ietvēs saskaņo ar ielas apsaimniekotāju.
- 17) Minimālais ietves platums pēc izbūves veikšanas ir 0,9 m. Ietves paplašināšanu veic izbūves pasūtītājs.

12. PRASĪBAS KIOSKIEM, ŽOGIEM, APGAISMOJUMAM UN CITIEM ĀRTELPU ELEMENTIEM

- 1) Stacionārus vai sezonas rakstura kioskus, paviljonus, nojumes un līdzīgus objektus būvē tikai atbilstoši izstrādātam būvprojektam vai novieto gatavus atbilstoši Grāveru pagasta būvvaldē saskaņotam novietnes plānam;
- 2) Teritorijās, kur ir māju numerācija, pie katras galvenās būves galvenās ieejas uz sienas piestiprina pēc Grāveru pagasta padomes noteiktas formas izgatavotu mājas numura zīmi. To piestiprina pie būves fasādes 2,5 līdz 3,0 m augstumā. Ja tā no ielas nav skaidri saskatāma, numura zīmei jābūt arī pie žoga ieejas vārtiņiem pagalmā;
- 3) Teritorijās, kur nav māju numerācijas, uz ceļa pie iebrauktuves zemes īpašumā uzstāda pēc Grāveru pagasta padomes noteiktas formas izgatavotu mājas nosaukumu;
- 4) Pie mazumtirdzniecības un pakalpojumu objektiem, kā arī sabiedrisko un darījumu iestāžu ieejām to īpašnieki vai lietotāji izvieto atkritumu urnas;
- 5) Mazstāvu daudzdzīvokļu dzīvojamo ēku teritorijās atkritumu tvertnes izvieto īpaši šim nolūkam iekārtotās vietās;
- 6) Saskaņojot ar ēkas vai būves īpašnieku vai lietotāju, pie būvju sienām Grāveru pagasta padome vai tās pilnvarotas institūcijas izvieto apgaismes ķermeņus, satiksmes regulēšanas tehnisko līdzekļu konsoles vai stiprinājumus, kas nepieciešami teritorijas rotāšanai;
- 7) Labiekārtojuma elementu izvietojumu sabiedriskās teritorijās saskaņo ar Grāveru pagasta būvvaldi.

- 8) Pie ēkas galvenās fasādes jābūt karoga turētājam karoga uzvilkšanai. Savrupmājas vai viensētas pagalmā atļauts uzstādīt brīvi stāvošu, balti krāsotu karoga mastu;
- 9) Žogus ierīko:
  - 9.1. ielas vai ceļa pusē - pa ielas vai ceļa sarkano līniju;
  - 9.2. stūra zemesgabalos - pa redzamības trīsstūra līniju;
  - 9.3. gar ūdens objektiem - ne tuvāk ūdens objektam par tauvas joslas robežu;
  - 9.4. funkcionālai zemes vienības sadalīšanai tās iekšpusē - pēc nepieciešamības;
  - 9.5. pārējos gadījumos - pa zemes vienības robežām vai viensētas pagalma robežām.
- 10) Žogiem jābūt stilistiski saskaņotiem ar ēku un blakus zemesgabalu žogu arhitektūru. Priekšpagalma un ārējā sānpagalma žogi nedrīkst būt augstāki par 1,5m;
- 11) Priekšpagalma un ārējā sānpagalma žogiem jānodrošina 40% caurredzamība perpendikulāri pret žoga plakni (izņemot dzīvžogus);
- 12) Žogus, kas piekļaujas iekšējam sānpagalmam un aizmugures pagalmam, pieļaujams izbūvēt blīvus un līdz 1,8m augstus;
- 13) Ja kaimiņi nevar vienoties par robežžoga veidu un augstumu, to ar lēmumu nosaka Grāveru pagasta padome;
- 14) Žogu stabu atbalstus aizliegts izvietot ielu, ceļu un laukumu teritorijā;
- 15) Aizliegts krāsot dabisko akmeni, keramiku un cēlapmetumu žogos;
- 16) Aizliegta dzelonstieplu, metāllūžņu, stikla lausku vai plastmasas atgriezumu izmantošana žogu būvniecībā;
- 17) Aizliegts nožogot esošo mazstāvu daudzdzīvokļu dzīvojamo namu koplietošanas pagalmu teritorijas;
- 18) Dzīvojamo ēku, sabiedrisko un darījumu iestāžu ieejas, kā arī daudzdzīvokļu dzīvojamo ēku koplietošanas pagalmus un citas sabiedriskas teritorijas ar apgaismojumu nodrošina ēku un teritoriju apsaimniekotājs vai īpašnieks.
- 19) Laukumu un skvēru apgaismošanai atļauts izmantot apgaismes ķermeņus uz stabiem. Atļauts dažāds stabu augstums un apgaismes ķermeņu veids, bet tam jābūt saskanīgam katra laukuma vai skvēra robežās;
- 20) Ielu apgaismošanai izmanto virs ielām iekārtus vai arī pie stabiem piestiprinātus apgaismes ķermeņus. 10 m platās un šaurākās ielās vai piebrauktuvēs atļauts izmantot arī pie būvju fasādēm piestiprinātus apgaismes ķermeņus;
- 21) Izvietojot apgaismes ķermeņus sabiedriskās vietās, ievēro, lai to novietojums netraucē satiksmes kustības drošību un nepasliktina iedzīvotāju sadzīves apstākļus;
- 22) Apgaismes ķermeņus pēc iespējas pieslēdz pazemes kabeļiem vai kabeļiem būvju sienās. Kabeļi nedrīkst būt redzami būvju fasādēs.

13. PRASĪBAS DEGVIELAS UZPILDES STACIJĀM

- 1) DUS un GUS būvniecība atļauta tikai Grāveru pagasta teritorijas plānojumā norādītajās vietās un atbilstoši detaļplānojumam;
- 2) Pirms degvielas uzpildes staciju projektēšanas uzsākšanas nepieciešams iegūt slēdzienu par grunts piesārņojuma līmeni attiecīgajā vietā;
- 3) Tās vides aizsardzības prasības, kas izriet no degvielas uzpildes stacijas izvietojuma, paredzētiem tehnoloģiskiem un būvnieciskiem risinājumiem, tiek izvirzītas, saņemot Tehniskos noteikumus projektēšanai, kā arī izskatot projekta dokumentāciju vides aizsardzības institūcijā;

- 4) DUS un GUS teritorijās:
  - 4.1. ierīko sabiedriskās tualetes un publiski pieejamus taksofonus;
  - 4.2. izstrādā pasākumu shēmu avāriju un to seku likvidācijai;
  - 4.3. nodrošina nepieciešamās tehnikas, personāla un naftas produktu savākšanas līdzekļu (sorbentu) pieejamība avārijas gadījumā;
  - 4.4. tilpnes, pārsūkņēšanas un iepildīšanas stacijas, rezervuāru parki, iepildīšanas un izliešanas estakādes un naftas un naftas produktu uzsildīšanas punkti aizsargjoslā jāattīra no krūmiem un kokiem 10 metrus platā joslā aiz teritorijas nožogojumu;
- 5) Degvielas uzpildes staciju naftas produktu tvertnes un pildnes jāizvieto speciālos laukumos ne tuvāk par:
  - 5.1. 50 m no dzīvojamām, sabiedriskām un administratīvām ēkām;
  - 5.2. 30 m no skuju koku mežu masīviem;
  - 5.3. 25 m no lapu koku masīviem;
  - 5.4. 40 m no dzelzceļa malējās sliedes;
  - 5.5. 25 m no ražošanas būvēm;
  - 5.6. attālumu, kas vienlīdzīgs 1,5 balsta augstumiem, no gaisa elektropārvades līnijām.
- 6) Degvielas uzpildes stacijām jābūt nodrošinātām ar izstrādātās degvielas un lietus notekūdeņu savākšanas un attīrīšanas iekārtām, kā arī ar gruntsūdens novērošanas aku tīklu pazemes ūdeņu un grunts kvalitātes kontrolei.
- 7) Jāievēro LR MK 16.05.2006 noteikumu Nr. 400 „Noteikumi par vides aizsardzības prasībām degvielas uzpildes stacijām, naftas bāzēm un pārvietojamām cisternām” noteiktās prasības.

14. PRASĪBAS INŽENIERKOMUNIKĀCIJĀM

- 1) Ievērot 2005. gada 01. aprīli stājušos spēkā LR MK 28.12.2004 noteikumu Nr. 1069 „Noteikumi par ārējo inženierkomunikāciju izvietojumu pilsētās, ciemos un lauku teritorijās” noteiktās prasības.
- 2) Visās teritorijās jānodrošina objektu inženiertehniskā apgāde saskaņā ar institūciju tehniskajiem noteikumiem, atbilstoši teritorijas plānojuma, detālā plānojuma vai inženierkomunikāciju attīstības shēmām;
- 3) Jaunas inženierkomunikācijas izbūvē ielu sarkanajās līnijās vai inženierkomunikāciju koridoros, ja tas nav iespējams - joslā starp ielas sarkano līniju un būvlaidi;
- 4) Galvenos objektus inženiertehniskās apgādes nodrošināšanai (inženierbūves) izvieto tehniskās apbūves un jauktas ražošanas un tehniskās apbūves teritorijās;
- 5) Inženierkomunikāciju būvniecības darbos ietilpst teritorijas sakārtošana un ceļa, ielas un ietves seguma atjaunošana;
- 6) Inženierkomunikāciju īpašnieks vai būvniecības pasūtītājs nodrošina iebūvēto inženierkomunikāciju uzmērīšanu un iesniedz pagasta padomē (būvvaldē) topogrāfisko plānu digitālā un izdrukas veidā;
- 7) Pēc inženierkomunikāciju pārbūves (rekonstrukcijas), ekspluatācijā neizmantojamās, nolietotās inženierkomunikāciju sistēmas daļas nojauc;
- 8) Apbūves teritorijās, vietās, kur nav centralizētas ūdensapgādes, pieļaujama vietējās ūdens ieguves vietu ierīkošana, saskaņā ar Daugavpils reģionālās vides pārvaldes un Sabiedrības veselības aģentūras nosacījumiem;
- 9) Teritorijās, kur nav izbūvēti maģistrālie kanalizācijas kolektori, pieļaujama izsmelamo kanalizācijas aku vai lokālu bioloģisko attīrīšanas iekārtu izbūve (šīs sadaļas risinājums obligāti iekļaujams būvprojekta sastāvā), saskaņā ar Daugavpils reģionālās vides pārvaldes un Sabiedrības veselības aģentūras nosacījumiem;
- 10) Jaunbūvējamās sabiedriskās ēkas un mazstāvu dzīvojamie nami, jānodrošina ar centralizētu siltumapgādes sistēmu;
- 11) Vidējā sprieguma (20kV) elektro līnijas - lauku apvidū izbūvēt, rekonstruēt kā gaisvadu elektro līnijas ar alumīnija-tērauda kailvadiem, bet mežos un apdzīvotās vietās gaisvadu elektro līnijas ar alumīnija - tērauda kailvadu, izolētu vadu vai zemē, guldāmas kabeļu līnijas; Zemā sprieguma (0,4kV) elektro līnijas - izbūvēt jaunas vai rekonstruēt esošās kailvadulīnijas ar zemes kabeļu līnijām, bet kur tas nav iespējams (apgrūtinoši) pielietotgaisvadu elektro līnijas ar piekarkabeli;
- 12) Izbūvējot jaunu vai rekonstruējot esošo ielu apgaismojuma tīklu, gaisa vadu līnijas nomaina pret pazemes kabeļiem;
- 13) Izbūvējot jaunas vai rekonstruējot vecās telekomunikāciju tīklus, gaisa vadu līnijas nomaina pret pazemes kabeļiem;

15. PRASĪBAS RELJEFA, AUGSNES VIRSKĀRTAS, GRĀVJU UN DABĪGO NOTEČU SAGLABĀŠANAI

- 1) Veicot būvniecību un teritorijas cita veida izmantošanu, pēc iespējas saglabā reljefs un dabīgā augsnes virskārta. Pēc būvniecības pabeigšanas augsnes virskārta jāatjauno.
- 2) Būvprojekta sastāvā jāizstrādā teritorijas vertikālais plānojums.
- 3) Lai novērstu gruntsūdeņu līmeņa celšanos, saglabā esošos grāvjus un dabīgās noteces, iekļaujot grāvjus vienotā noteces sistēmā.

- 4) Visu veidu apbūves teritorijās virszemes būves, izņemot ielas, ceļus un inženierkomunikācijas, izvieto ne mazāk kā 5 metru attālumā no grāvja krants.
- 5) Zemesgabalu nedrīkst apbūvēt tuvāk par 10 m no tāda pašvaldības grāvja malas, kas atrodas inženierkomunikāciju izbūves teritorijā.

16. PRASĪBAS VIDES PIEEJAMĪBAI

- 1) Sabiedriskās teritorijās, kā arī sabiedriskās un darījumu iestādēs jānodrošina videspieejamība cilvēkiem ar īpašām vajadzībām.
- 2) Jaunu ēku un būvju projektos, kas funkcionāli ir pieejamas apmeklētājiem, un esošo sabiedrisko ēku un telpu rekonstrukcijas vai kapitālo remontu projektos jāparedz videspieejamības pasākumi, lai tajās ērti un droši varētu pārvietoties cilvēki ar invaliditāti t.sk. cilvēki ar kustību traucējumiem, ar dzirdes invaliditāti un ar redzes invaliditāti.
- 3) Optimālais pandusu slīpums garenvirzienā ir 1:20 (5%), bet maksimālais atļautais slīpums ir 1:12 (8%), mainoties līmeņiem, augstumu starpība nedrīkst būt lielāka par 2cm;
- 4) Durvīm jābūt 90cm platumā, rokturiem 90cm augstumā, sliekšņi ne augstāki par 2cm;
- 5) Auto stāvvietās invalīdiem jāparedz minimālais stāvvietas platums 3,5m;
- 6) Gaiteni un ejas nedrīkst būt šaurāki par 1,2m, pacelājiem jābūt 90cm platumā 1,2m garumā;
- 7) Esošās ēkās, kurās tehniski nav iespējams nodrošināt iekļūšanu personām ar īpašām vajadzībām, nodrošina iespēju attiecīgās iestādes pakalpojumus saņemt citā veidā.

17. PRASĪBAS AUTOMAŠĪNU UN VELOSIPĒDU NOVIETOŠANAI

- 1) Autostāvvietas jāizvieto uz tās paša zemesgabala vai tajā pašā būvē, kam šīs autostāvvietas paredzētas;
- 2) Pie sabiedriskām un darījumu iestādēm jāizvieto atklātas, īpaši aprīkotas velosipēdu stāvvietas apmeklētājiem priekšpagalmā vai ārējā sānpagalmā, šo iestāžu, kā arī visu uzņēmumu darbiniekiem jānodrošina segtas velosipēdu stāvvietas iekšējā sānpagalmā, aizmugures pagalmā vai kādā speciālā ēkas telpā.
- 3) Nepieciešamo automašīnu novietņu (autostāvvietu) skaitu nosaka, rēķinot vienu autostāvvietu uz katrām 100 m² stāvu platības.
- 4) Atsevišķos objektos autostāvvietu skaitu nosaka, ievērojot šādus autostāvvietu skaita vietējos normatīvus:
  - 4.1. tirdzniecības objektos uz 100 m² tirdzniecības zāles un izstāžu platības - 10, tajā skaitā 2 autostāvvietas cilvēkiem ar īpašām vajadzībām;
  - 4.2. restorānos, kafejnīcās uz 10 vietām - 3, tajā skaitā 1 autostāvvietas cilvēkiem ar īpašām vajadzībām;
  - 4.3. sporta būvēs uz 100 skatītāju vietām - 10 stāvvietas vieglajām automašīnām, tajā skaitā 2 autostāvvietas cilvēkiem ar īpašām vajadzībām, 2 - pasažieru autobusiem;
  - 4.4. kultūras iestādēs uz 100 skatītāju vietām vai uz vienlaikus 100 apmeklētājiem -12, tajā skaitā 2 autostāvvietas cilvēkiem ar īpašām vajadzībām, 2 - pasažieru autobusiem;
  - 4.5. rekreācijas zonās uz vienlaikus 100 apmeklētājiem - 20, , 1 - pasažieru autobusam;

- 4.6. parkos uz vienlaikus 100 apmeklētājiem - 10, tajā skaitā 2 autostāvvietas cilvēkiem ar īpašām vajadzībām;
- 4.7. tirgos uz 10 tirdzniecības vietām - 5, tajā skaitā 1 autostāvvietu cilvēkiem ar īpašām vajadzībām.
- 5) Zemes platība vienas automašīnas izvietošanai virszemes atklātā autostāvvietā jāpieņem 25m^2 ;
- 6) Zemes platība viena pasažieru autobusa izvietošanai virszemes atklātā autostāvvietā jāpieņem 75m^2 ;
- 7) Atkarībā no stāvu skaita, mazstāvu autostāvvietām (garāžām) jāpieņem šādi zemes platības rādītāji uz vienu vieglo automašīnu
  - 7.1. viestāvu - 30m^2 ;
  - 7.2. divstāvu - 20m^2 .
- 8) Autostāvvietu un garāžu piebraucamajiem ceļiem jābūt vismaz 3,0 m platiem (katrai joslai), izņemot gadījumus, ja Apbūves noteikumos noteikts citādi;
- 9) Attālums no iebrauktuves autostāvvietā vai izbrauktuves no tās jāpieņem ne mazāks par:
  - 9.1. 50 m no krustojuma ar maģistrāli;
  - 9.2. 20 m no krustojuma ar vietējās nozīmes ielu;
  - 9.3. 30 m no sabiedriskā pasažieru transporta pieturvietas.
- 10) Ja būve vai zemesgabals ietver vairāk kā vienu izmantošanu, tad kopējo nepieciešamo autostāvvietu skaitu nosaka, summējot katrai izmantošanai nepieciešamo autostāvvietu skaitu;
- 11) Autostāvvietas vienai izmantošanai nedrīkst uzskatīt par autostāvvietām jebkādai citai izmantošanai, izņemot, ja kādai no izmantošanām nepieciešams liels skaits īslaicīgas lietošanas autostāvvietu un lietošanas laiku iespējams savietot;
- 12) Nepieciešamo autostāvvietu skaitu un to izvietošanu rūpniecības objektu un tehniskās apbūves teritorijās nosaka atbilstoši funkcionālajai nepieciešamībai vai detālplānojumā;
- 13) ležogotām autostāvvietām ar ietilpību līdz 100 vietām pirms vārtiem jānodrošina 6m plats priekšlaukums, bet ar lielāku ietilpību - 12m plats priekšlaukums;
- 14) Atklātas autostāvvietas no dzīvojamām teritorijām norobežo ar vismaz 10m apstādījumu joslu;
- 15) Autostāvvietas, kas nepieciešamas attiecīgā objekta izmantošanai, izbūvē un nodod ekspluatācijā reizē ar šo objektu;

18. PRASĪBAS SAIMNIECĪBAS ĒKĀM UN MĀJLOPU BŪVĒM

- 1) Jāievēro LR MK 27.07.2004 noteikumu Nr. 628 „Īpašās vides prasības piesārņojošo darbību veikšanai dzīvnieku novietnēs” noteiktās prasības.
- 2) Saimniecības ēkas vai būves nedrīkst ierīkot priekšpagalmā vai, stūra zemesgabala gadījumā, ārējā sānu pagalmā;
- 3) Nedrīkst uzskatīt par saimniecības ēku vai būvi, ja tā piebūvēta dzīvojamajai mājai vai iebūvēta tajā;
- 4) Saimniecības ēkas nedrīkst ierīkot tuvāk kā 4.0 m no zemesgabala sānu vai aizmugures robežas, bez kaimiņu saskaņojuma;
- 5) Mājlopiem un mājputniem paredzētas saimniecības ēkas un citas būves nedrīkst:
  - 4.1. ierīkot priekšpagalmā un ārējā sānpagalmā;

- 4.2. ierīkot tuvāk par 50 m no apbūves teritorijas, kur mājlopu un mājputnu turēšana nav atļauta.
- 6) Fermas teritorijā nedrīkst atrasties purvāji un plūstoša smilts, gruntsūdens līmenim jābūt vismaz 1,0 m zem būvējamo ēku pamatiem, ēku būvniecībā jāizvēlas līdzena teritorija ar nelielu līdz 5,0% kritumu uz dienvidiem vai dienvidaustrumiem;
  - 7) Fermas teritorijā jāparedz ceļi, vieta dzīvnieku pastaigu aplokiem, palīgēkām, veterinārajiem objektiem un barības noliktavām. Fermas teritorijai jābūt noteiktā attālumā no citām fermām, apdzīvotām vietām, ceļiem u.c. objektiem;
  - 8) Kūstmēslu glabātuvēm jābūt betonētiem pamatiem ar 0,8-1,0 m augstām malām, apkārt jābūt nobetonētam vircas grāvītim uz vircas bedres pusi. Kūstmēslu glabātuvēm jābūt valdošo vēju virzienā no fermas un dzīvojamām ēkām un zemākā reljefa vietā. Nokrišņu ūdens un vircas uztveršanai apkārt krātuvei jāizveido 0,3-0,4 m plats un 0,3 m dziļš grāvītis. Mēslu krātuves abos galos jāizveido cieta seguma iebrauktuves;
  - 9) Vircas bedrēm jābūt betonētām vai no droša necaurlaidīga materiāla, tās jānosedz.

19. INSOLĀCIJAS UN APGAISMOJUMA PRASĪBAS

- 1) Dzīvojamo un sabiedrisko ēku izvietojumam un orientācijai (izņemot pirmsskolas bērnu iestādes un izglītības iestādes) jānodrošina dzīvojamo telpu un teritoriju nepārtraukta insolācija ne īsāka par 2,5 st. dienā, laika posmā no 22.marta līdz 22.septembrim;
- 2) Izvietojot pirmsskolas bērnu iestādes, izglītības, ārstniecības un atpūtas iestādes, jānodrošina nepārtraukta 3 st. ilga to telpu insolācija, kas noteiktas sanitāros un būvnormatīvos;
- 3) Meridionāli orientētās dzīvojamās mājās, kurās tiek insolētas visas dzīvokļa istabas, kā arī dzīvojamās apbūves rekonstrukcijas gadījumā, vai arī izvietojot jaunus objektus sevišķi sarežģītos būvnieciskos apstākļos (vērtīga vēsturiska vide, dārga teritorijas sagatavošana, ciemata centra zona), ir pieļaujama telpu nepārtrauktas insolācijas laika samazināšana par 0,5 st.;
- 4) Apgaismojuma prasības jānodrošina saskaņā ar spēkā esošo normatīvu prasībām.

20. UGUNSDROŠĪBAS PRASĪBAS

- 1) Ugunsdrošības attālumi starp dzīvojamām ēkām, publiskām ēkām, kā arī rūpniecības uzņēmumu saimniecības ēkām jāparedz atbilstoši ugunsdrošības prasībām, bet starp rūpnīcu un lauksaimniecības nozīmes ražošanas ēkām - atbilstoši šo ēku vai šo uzņēmumu būvnormatīviem. Nosakot ugunsdrošības attālumus, jāievēro Valsts ugunsdrošības noteikumu, kā arī LBN 201-07 "Būvju ugunsdrošība" prasības.
- 2) Jānodrošina ugunsdzēsības hidrantu tīkla izbūve un funkcionēšana, atbilstoši LBN 222-99 „Ūdensapgādes ārējie tīkli un būves” prasībām.

21. BŪVAKUSTISKĀS PRASĪBAS

- 1) Projektējot un būvējot jāievēro spēkā esošais Latvijas būvnormatīvs - „Būvakustika”, kura mērķis ir pieļaujamā trokšņa līmeņa nodrošināšana telpās un teritorijās.
- 2) Pieļaujamo trokšņa līmeni dzīvojamām mājām un sabiedriskiem objektiem un to teritorijām nosaka 2004.gada 13.jūlija LR MK noteikumi Nr.598 “Noteikumi par akustiskā trokšņa normatīviem dzīvojamo un publisko ēku telpās”.

22. PRASĪBAS ĒKU VAI TO DAĻU FUNKCIJU MAIŅAI

- 1) Mainot ēku funkciju, tā nedrīkst būt pretrunā apbūves noteikumu prasībām;
- 2) Dzīvokļu pārveidošana par nedzīvojamām telpām, kas atrodas daudzdzīvokļu mājās, Grāveru pagastā nav atļauta: noliktavām vai ražotnēm, kafejnīcām, bāriem, bistro, restorāniem, spēļu zālēm, klubiem, sabiedriskām pirtīm.
- 3) Par sabiedriskām telpām atļauts pārbūvēt dzīvokļus ēku pirmajos stāvos, ja tos iespējams nodrošināt ar atsevišķu ieeju no ielas un šo telpu ekspluatācija pēc pārbūves nepasliktina citu ēkas iedzīvotāju dzīves apstākļus un ja tas nav pretrunā apbūves noteikumu prasībām;
- 4) Par sabiedriskām telpām (mazumtirdzniecības un sadzīves pakalpojumu uzņēmumiem) aizliegts pārbūvēt mazstāvu daudzdzīvokļu dzīvojamo namu koplietošanas telpas (piemēram, koridorus, ratiņtelpas, vējtverus).

23. PRASĪBAS LAUKSAIMNIECĪBAS UN MEŽA ZEMJU TRANSFORMĀCIJAI

- 1) Ievērot LR MK 20.07.2004 noteikumu Nr. 619 „Kārtība, kādā lauksaimniecībā izmantojamo zemi transformē par lauksaimniecībā neizmantojamo zemi un izsniedz zemes transformācijas atļaujas” un LR MK 28.09.2004 noteikumu Nr. 806 „Meža zemes transformācijas noteikumi” noteiktās prasības.
- 2) Zemes transformācija atļauta saskaņā ar spēkā esošo vietējās pašvaldības teritorijas plānojumu;
- 3) Zemes transformācija veicama atbilstoši spēkā esošajiem MK noteikumiem.

24. AIZSARGJOSLAS

- 1) Visu veidu aizsargjoslu noteiktas atbilstoši LR 05.02.1997 likma „Aizsargjoslu likums” noteiktajām prasībām;
- 2) Vispārīgos aprobežojumus aizsargjoslās nosaka likumi un Ministru kabineta noteikumi, tos var noteikt arī ar pašvaldību saistošajiem noteikumiem, kas izdoti to kompetences ietvaros;
- 3) Gadījumos, kad vienā vietā pārklājas vairāku veidu aizsargjoslas, spēkā ir stingrākās prasības un lielākais minimālais platums. Visu veidu rīcība šajās vietās jāsaņāgo ieinteresētajām institūcijām;
- 4) Grāveru pagasta teritorijas plānojumā noteikti minimālie ūdenstilpju un ūdensteču aizsargjoslu platumi:

4.1. lauku apvidos (neatkarīgi no zemes kategorijas un īpašuma):

Ūdenstecēm

Nosaukums	Aizsargjosla
Dubna	300
Mudovka	10
Nirka	10
Dubovka	10
Cierpica	10
Kamenij strauts	10
Zelta	10

Ezeri**Pagasta teritorijā esošie**

Nosaukums	Aizsargjosla
Jazinkas	300
Saviļu	100
Kaļveits	100
Sakovas	50
Udriņķa	50
Zosns	50
Sasku	10
Konušķu	10
Tiksiņš	10

Ārpus pagasta teritorijas, bet kuru aizsargjosla atrodas Grāveru pagasta teritorijā

Nosaukums	Aizsargjosla
Cārmins	300
Cērps	300

Kustaru	300
Raudiņu	10

- ūdenstilpei vai ūdenstecei ar applūstošo teritoriju — ne mazāk kā visas applūstošās teritorijas platumā līdz ūdens līmenim neatkarīgi no iepriekšējos apakšpunktos noteiktā minimālā aizsargjoslas platumā;
- 4.2. ciemu teritorijās:
- a) ne mazāk kā 10 metrus plata josla gar virszemes ūdensobjekta krasta līniju, izņemot gadījumus, kad tas nav iespējams esošās apbūves dēļ,
  - b) b) gar ūdensobjektiem ar applūstošo teritoriju — visā tās platumā vai ne mazāk kā līdz esošai norobežojošai būvei (ceļa uzbērumam, aizsargdambim), ja aiz tās esošā teritorija neapplūst;
- 5) Aizsargjoslas platumu nosaka, ņemot vērā gada vidējo ūdens līmeni, bet, ja ir skaidri izteikts stāvs pamatkrasts, - no tā augšējās krants;
  - 6) Ja krastu veido vienlaidu dambis, aizsargjosla tiek noteikta līdz dambja ārējās nogāzes pakājei, ja citos normatīvajos aktos nav noteikts citādi.
  - 7) Kultūrvēsturisko pieminekļu aizsargjoslas minimālais platums lauku apvidos - 500m, ja tas nav noteikts īpaši.
  - 8) Aizsargjoslas ap ūdens ņemšanas vietām
    - 8.1. Aizsargjoslas ap ūdens ņemšanas vietām nosaka, lai nodrošinātu ūdens resursu saglabāšanos un atjaunošanos, kā arī samazinātu piesārņojuma negatīvo ietekmi uz iegūstamo ūdens resursu kvalitāti visā ūdensgūtnes ekspluatācijas laikā (ne mazāk kā uz 25 gadiem).
    - 8.2. Ap ūdens ņemšanas vietām nosaka stingra režīma, kā arī bakterioloģisko un ķīmisko aizsargjoslu. Urbumiem, akām un avotiem, kurus saimniecībā vai dzeramā ūdens ieguvei izmanto savām vajadzībām individuālie ūdens lietotāji (fiziskās personas), aizsargjoslas nenosaka, ja ir veikta labiekārtošana un novērsta notekūdeņu infiltrācija un ūdens piesārņošana.
    - 8.3. Aizsargjoslas ap centralizētās ūdens ņemšanas vietām aprēķina, ņemot vērā ūdens ņemšanas vietas dabiskos apstākļus un prognozējamo ūdens patēriņu.
    - 8.4. Ja centralizētajai ūdensapgādei tiek izmantots gruntsūdeņu (neaizsargāts) ūdens horizonts vai pazemes ūdens krājumu mākslīgas papildināšanas metode, stingrā režīma aizsargjoslu aprēķina tā, lai nodrošinātu ūdens filtrācijas laiku no aizsargjoslas robežas līdz ūdens ieguves urbumiem ne mazāku par gadu.

Ūdens ieguves avoti:

Akas Nr.	Aizsargjosla
Nr.1 Grāveru ciems	30m

Grāveru pagasta padome

Ekspluatācijas aizsargjoslas

- 9) Grāveru pagasta teritorijā meliorācijas grāvju ekspluatācijas aizsargjoslas platums no grāvja augšmalas uz abām pusēm noteikts:
  - valsts grāvjiem - 10 m;
  - koplietošanas un pašvaldības grāvjiem - 10 m.
- 10) Aizsargjoslas gar ielām, autoceļiem un dzelzceļiem:

Aizsargjoslas gar ielām, autoceļiem un dzelzceļiem tiek noteiktas, lai samazinātu ielu, autoceļu un dzelzceļu negatīvo ietekmi uz vidi, nodrošinātu transporta maģistrāļu ekspluatāciju un drošību, kā arī izveidotu no apbūves brīvu joslu, kas nepieciešama ielu un autoceļu rekonstrukcijai.

Gar ielām un autoceļiem aizsargjoslas nosaka šādi:

Ciemos gar ielām un autoceļiem - teritoriju plānojumos likumā noteiktajā kārtībā un atzīmē zemes gabalu plānos kā sarkano līniju (esoša vai projektēta ielas robeža) un būvlaidi (līnija, kas nosaka attālumu no sarkanās līnijas līdz apbūvei);

Lauku apvidos aizsargjoslu platums gar autoceļiem no ceļa ass uz katru pusi ir:

- 1) valsts galvenajiem - 100m,
- 2) valsts 1. šķiras autoceļiem - 60 m
- 3) valsts 2. šķiras un pašvaldību autoceļiem - 30 m

Būvlaidi gar valsts autoceļu nosaka ar detālplānojumu vai atbilstoši VAS Latvijas Valsts ceļu prasībām.

11) Aizsargjoslas gar sakaru līnijām:

Gar apakšzemes kabeļu, gaisvadu un radiofrikācijas sakaru līnijām - zemes gabals un gaisa telpa sakaru līnijas augstumā, ko norobežo nosacītas vertikālas plaknes sakaru līnijas katrā pusē 2,5 metru attālumā no apakšzemes kabeļu līnijas vai no gaisvadu līnijas ass;

12) Aizsargjoslas gar elektriskajiem tīkliem:

Lauku apvidū:

- a) līdz 20 kilovoltiem - 6,5 metru,
- b) no 20 kilovoltiem līdz 110 kilovoltiem - 20 metru,
- c) virs 110 kilovoltiem - 30 metru

Apdzīvotās vietās:

- a) līdz 20 kilovoltiem - 2,5 metri,
- b) no 20 kilovoltiem līdz 110 kilovoltiem - 4 metri,
- c) virs 110 kilovoltiem - 8 metri;

Ap elektrisko tīklu sadales iekārtām, fīderu punktiem un transformatoru apakšstacijām - zemes gabals un gaisa telpa, ko norobežo nosacīta vertikāla virsma 1 metra attālumā ārpus šo iekārtu nožogojuma vai to vistālāk izvirzīto daļu projekcijas uz zemes vai citas virsmas.

- 13) Aizsargjoslas gar ūdensvadu un kanalizācijas tīkliem:
Gar ūdensvadiem un kanalizācijas spiedvadiem - 5 metri katrā pusē no cauruļvada malas;
- 14) Aizsargjoslas ap ģeodēziskajiem punktiem:
Aizsargjosla ap ģeodēzisko punktu ir vienu metru plata zemes josla no ģeodēziskā punkta konstrukcijas ārējās malas.
- 15) Aizsargjoslas ap gāzesvadiem, gāzapgādes iekārtām un būvēm, gāzes noliktavām un krātuvēm:
Ekspluatācijas aizsargjoslas gar gāzesvadiem, gāzapgādes iekārtām un būvēm, gāzes noliktavām un krātuvēm veido:
- 1) gar gāzesvadiem - zemes gabals un gaisa telpa, ko norobežo nosacītas vertikālas virsmas katrā pusē no gāzesvada ass, gāzesvadam ar spiedienu:
    - a) līdz 0,4megapaskāliem - 1 metra attālumā,
    - b) vairāk par 0,4megapaskāliem līdz 1,6megapaskāliem - 5 metru attālumā,
  - 2) ap gāzes noliktavām un krātuvēm - zemes gabals un gaisa telpa, ko norobežo nosacītas vertikālas virsmas ārpus šo objektu būvju ārsienām, iezogojuma vai norobežojošām konstrukcijām:
    - a) ap sašķidrinātās ogļūdeņražu gāzes noliktavām, krātuvēm un uzpildes stacijām - 100 metru attālumā,
    - b) ap sašķidrinātās ogļūdeņražu gāzes pazemes cisternu (rezervuāru) grupu iekārtām - 10 metru attālumā.

Sanitārās aizsargjoslas

- 16) Aizsargjoslas ap notekūdeņu attīrīšanas iekārtām:
- 1) Attīrīšanas ietaisēm ar slēgtu apstrādi visā ciklā (bez vaļējām virsmām notekūdeņu un dūņu uzglabāšanai vai apstrādei), kuru jauda ir lielāka par 5 kubikmetriem notekūdeņu diennaktī, - 50 metru;
  - 2) Atklātām notekūdeņu apstrādes tilpēm un slēgtai dūņu apstrādei vai slēgtai to uzglabāšanai - 100 metru;
  - 3) Atklātai notekūdeņu apstrādei un atklātiem dūņu laukiem - 200 metru;
  - 4) Atklātiem filtrācijas laukiem - 50 metru;
  - 5) Slēgta tipa bioloģiskajām attīrīšanas ietaisēm un tiem filtrācijas laukiem, kuros ietek attīrīts ūdens no slēgta tipa bioloģiskajām attīrīšanas ietaisēm, ja attīrīšanas ietaišu jauda nepārsniedz 15 m³ diennaktī, - 2 metri.
  - 6) Aizsargjoslas nosaka no objekta ārējās robežas vai ārējās malas.
- 17) Aizsargjoslas DUS (degvielas uzpildes satcijām) - 100m
- 18) Grāveru pagastā tiek noteikta 300 m sanitārā aizsargjosla esošajām un plānotajām kapsētām, no kapsētas teritorijas robežas ārējās malas. Veicot kapsētas sanitārās aizsargjoslas paplašināšanu ņemt vērā 29.12.1998. MK noteikumus Nr.502 "Aizsargjoslu ap kapsētām noteikšanas metodika"

18.1 Dzīvojamā apbūve kapsētas aizsargjoslā pieļaujama tikai pie nosacījuma, ka atbilstoši normatīvu prasībām tiek nodrošināta centralizēta ūdensapgāde.

18.2 Kapsētas aizsargjoslas teritorijā aizliegts ierīkot jaunas dzeramā ūdens ņemšanas vietas, izņemot gadījumus, ja ir veikti iespējamās

dzeramā ūdens ņemšanas vietas bakterioloģiskās aizsargjoslas aprēķini un konstatēts, ka iespējams nodrošināt kvalitatīvu dzeramo ūdeni, atbilstoši MK noteikumu nr.8 "Aizsargjoslu ap ūdens ņemšanas vietām noteikšanas metodika" prasībām.

18.3 Katrā konkrētā gadījumā tāda objekta izvietošana, kam nepieciešama sanitārā aizsargjosla, jāpamato un jāpagatavo ietekmes uz vidi novērtējums atbilstoši tehniskajiem noteikumiem.

18.4 Lai nodrošinātu vides un cilvēka sanitāro aizsardzību, aizsargjoslās aizliegts:

- ierīkot jaunas dzeramā ūdens ņemšanas vietas, izņemot gadījumus, kad ir veikti iespējamās dzeramā ūdens ņemšanas vietas bakterioloģiskās aizsargjoslas aprēķini un konstatēts, ka kvalitatīvu dzeramo ūdeni var nodrošināt, ievērojot aizsargjoslu ap ūdens ņemšanas vietām noteikšanas metodiku;
- ierīkot atkritumu apglabāšanas poligonus un atkritumu izgāztuves, izņemot kapsētu apsaimniekošanai nepieciešamās;

19) Grāveru pagasta teritorijā noteikti minimālie attālumi līdz veterinārās uzraudzības objektiem:

19.1. no dzīvojamās apbūves līdz mājlopu fermām

- cūku fermām:
  - ar gada apgrozību līdz 12 tūkst. cūku gadā - 500m;
  - ar gada apgrozību 12-54 tūkst. cūku gadā - 1000m;
- govju, aitu, kažokzvēru, trušu un putnu fermām - 300m;
- zirgu fermām - 100m;

19.2. no lauksaimniecības produktu (piena, gaļas, zivju) pārstrādes uzņēmumiem, kas nav tieši saistīti ar fermām:

- kažokzvēru, trušu un putnu fermām - 1000m
- govju, aitu, zirgu fermām - 500

19.3. no lopkopības produktu pārstrādes uzņēmumiem:

- līdz dzīvojamajai apbūvei - 1000m,
- līdz dzīvnieku novietnēm - 500m,
- līdz autoceļiem - 300m

25. TAUVAS JOSLAS

- 1) Tauvas josla tiek noteikta zvejas, kuģošanas un ar tām saistīto darbību nodrošināšanai gar ūdeņu krastiem neatkarīgi no īpašuma veida saskaņā ar Zvejniecības likumu, bet ne platāka par 40 metriem;
- 2) Tauvas josla nav jānosaka, ja privātie ūdeņi un tiem pieguļošās sauszemes daļa pieder vienam un tam pašam īpašniekam un zvejas tiesības nepieder valstij;
- 3) Gar upēm un ezeriem tauvas josla nav jānorobežo ar speciālām zīmēm. Zemes īpašumu plānos tā apzīmējama kā lietošanas tiesību ierobežojums;
- 4) Tauvas josla gar mākslīgi izbūvētiem kanāliem, hidrotehniskām būvēm un citām būvēm uz ūdens (mākslīgi izbūvēta tauvas josla) nosakāma saskaņā ar šo būvju plāniem. To uztur un apsaimnieko attiecīgie īpašnieki (lietotāji)
- 5) Dabiskās tauvas joslas platums ir:

- 5.1. gar privāto ūdeņu krastiem - 4m,
- 5.2. gar pārējo ūdeņu krastiem - 10m.

26. NOTEIKUMI PELDĒTAVĀM - IEKĀRTOTĀM PELDVIETĀM

- 1) Vispārīgās peldvietu iekārtošanas un higiēnas prasības, kuras peldsezonā jāievēro visās ūdenstilpēs un ūdenstecēs, nosaka spēkā esošie peldvietu iekārtošanas un higiēnas noteikumi.
- 2) Zemes īpašnieks vai lietotājs (arī pašvaldība) peldvietu projektus saskaņo ar Daugavpils reģionālo vides pārvaldi un ar Sabiedrības veselības aģentūru;
- 3) Zemes īpašnieks vai lietotājs (arī pašvaldība) norāda konkrētās peldvietas atrašanās vietu, nosaka peldvietas robežas un tās izmantošanas nosacījumus un nodrošina attiecīgās informācijas pieejamību peldvietā. Peldvietu izvietojumu norāda teritorijas plānojumā;
- 4) Peldvietās nav pieļaujama motorizēto ūdens transportlīdzekļu (ūdensmotociklu, kuteru, kuģu) atrašanās un izmantošana, izņemot glābšanas dienestu transportlīdzekļus, valsts un pašvaldību organizētajai kontrolei paredzētos transportlīdzekļus, kā arī aktīvajai atpūtai paredzētos transportlīdzekļus, kuri izmantojami šim nolūkam atvēlētajās vietās;
- 5) Peldvietu norobežo ar bojām, lentēm vai negrimstošiem materiāliem. Peldvietas peldēšanās sektorā, kas paredzēts bērniem līdz 10 gadu vecumam, pamatni izveido ar nelielu slīpumu un maksimālo dziļumu, kas nepārsniedz 70 cm;
- 6) Zemes īpašnieks vai lietotājs (arī pašvaldība) nodrošina peldvietas ar ģērbtuvēm, tualetēm un atkritumu konteineriem;
- 7) Zemes īpašnieks vai lietotājs (arī pašvaldība) pirms katras peldsezonas sākuma saņem Labklājības ministrijas teritoriālā V/A Sabiedrības veselības aģentūra atzinumu par peldvietas atbilstību noteikumiem;
- 8) Zemes īpašnieks vai lietotājs (arī pašvaldība) peldvietā nodrošina pieejamību informācijai par peldvietas ūdens kvalitāti, kā arī labi redzamā vietā attiecīgi norāda šādu informāciju: "peldēties atļauts", "peldēties nav ieteicams" vai "peldēties nav atļauts".

27. PRASĪBAS DETĀLPLĀNOJUMIEM

- 1) Izstrādājot kādai pašvaldības teritorijas daļai detālplānojumu, jānosaka vai jāprecizē:
  - 1.1. zemesgabalu proporcijas, izmēri un robežas;
  - 1.2. zemesgabalu apbūves blīvuma, apbūves intensitātes un brīvās teritorijas rādītāji;
  - 1.3. būvlaides un nepieciešamie pagalmi (minimālie attālumi no zemesgabala robežām līdz būvēm);
  - 1.4. ēku un būvju skaits, apjoms un augstums;
  - 1.5. inženiertehniskā apgāde;
  - 1.6. automašīnu novietošana, vietējās ielas un piebraucamie ceļi, kā arī pašvaldības ceļi, uzņēmumu ceļi un māju ceļi;
  - 1.7. ielu sarkanās līnijas un ceļu zemes nodalījuma joslu robežas;
  - 1.8. adresāciju;
  - 1.9. aizsargjoslas.
- 2) Izstrādājot konkrētai pašvaldības teritorijai detālplānojumu, būvvalde darba uzdevumā var pieprasīt izstrādāt:

- 2.1. informācijas zīmju, apgaismojuma un labiekārtojuma objektu novietojumu;
  - 2.2. gājēju ceļu, tūrisma taku, veloceļu tīkla izvietojumu un labiekārtojumu;
  - 2.3. teritorijas labiekārtojuma arhitektonisko risinājumu;
  - 2.4. teritorijas apzaļumošanas risinājumu;
  - 2.5. teritorijas vertikālā plānojuma risinājumu;
  - 2.6. priekšlikumus vērtīgo biotopu aizsardzībai un apsaimniekošanai;
  - 2.7. aizsardzības nolūkos norobežojamo teritoriju risinājumus;
- 3) Teritorijas plānojumu papildina ar spēkā esošo detālplānojumu sarakstu. **Šie papildinājumi nav teritorijas plānojuma grozījumi.**
- 4) Detālplānojumos jāparedz vieta savienojošiem ceļiem, kas nodrošina servitūta tiesību realizēšanu tiem īpašniekiem, kuru zemes neatrodas līdzās valsts autoceļiem, kā arī tiem īpašniekiem, kuri atrodas pa kreisi un pa labi no sadalāmā zemes gabala.

28. ZEMESGABALA NEATBILSTOŠA IZMANTOJUMA STATUSS

- 1) Ja zemesgabala (nekustamā īpašuma) izmantošana likumīgi iesākta, pirms pašvaldība pieņēmusi Apbūves noteikumus, kas nosaka zemesgabalam citu zemes izmantošanas veidu, attiecīgajam zemesgabalam (nekustamajam īpašumam) ir neatbilstoša izmantojuma statuss;
- 2) Neatbilstoša izmantojuma statusa zemesgabala (nekustamā īpašuma) īpašnieks ir tiesīgs turpināt likumīgi iesākto izmantošanu, bet jebkura jauna būvniecība vai cita saimnieciskā darbība jāuzsāk un jāveic atbilstoši šo Apbūves noteikumu prasībām;
- 3) Ja zemesgabala (nekustamā īpašuma) īpašniekam līdz Apbūves noteikumu pieņemšanai, kas nosaka zemesgabalam citu zemes izmantošanas veidu, ir saskaņots (akceptēts) būvprojekts vai izsniegta būves projektēšanas atļauja vai būvatļauja un nav beigušies to derīguma termiņi, tad zemesgabalam ir neatbilstoša izmantojuma statuss, un īpašnieks ir tiesīgs turpināt iesākto būvniecību (izņemot gadījumus, kad pašvaldība kompensē attiecīgā īpašnieka zaudējumus);
- 4) Gadījumā, ja zemesgabals (nekustamais īpašums) tiek pārdots vai atdāvināts, zemesgabals zaudē neatbilstoša izmantojuma statusu, un jaunajam īpašniekam jāievēro šo Apbūves noteikumu prasības;
- 5) Ja, saskaņā ar šiem Apbūves noteikumiem ir jāgroza nekustamā īpašuma lietošanas mērķis, to veic ar brīdi, kad tiek uzsākta jebkura jauna būvniecība vai cita saimnieciskā darbība, kā arī ar brīdi, kad nekustamais īpašums tiek pārdots vai atdāvināts;
- 6) Esošus zemesgabalus ar platību, fronti vai dziļumu, kas mazāks par Apbūves noteikumos noteikto, vai esošus zemesgabalus, ja to platība pārsniedz maksimālo zemesgabala platību, drīkst izmantot un uz tiem drīkst būt, pārbūvēt, ierīkot vai izmantot būves atbilstoši attiecīgās izbūves teritorijas (apbūves zonas) noteikumiem ar šādiem nosacījumiem:
  - 19.4. šādus zemesgabalus jānodrošina ar būvnormatīvos noteikto inženiertehnisko apgādi;
  - 19.5. visi citi Apbūves noteikumi ir ievēroti.

29. ESOŠĀS BŪVES, UZSĀKTĀ PROJEKTĒŠANA UN BŪVNICĪBA

- 1) Ja esošās būves ir likumīgi uzbūvētas vai tiek likumīgi (ar atļauju) projektētas, būvētas, pārbūvētas vai ierīkotas Apbūves noteikumu spēka stāšanās brīdī, kā rezultātā daži būvju raksturlielumi neatbilst, bet esošais zemesgabala zemes izmantošanas veids atbilst Apbūves noteikumiem, tad:
- 1.1. esošās būves drīkst pārbūvēt vai atjaunot ar nosacījumu, ka pārbūvētas vai atjaunotas šīs būves atbildīs visiem tiem Apbūves noteikumiem, kam atbilda esošās būves, nekādas pārbūves, ievērojot visas pārējās būves uz zemesgabala, nepalielinās neatbilstību noteikumiem;
  - 1.2. esošās būves drīkst paplašināt ar nosacījumu, ka jebkura būves paplašināšana atbilst Apbūves noteikumiem, paplašināšana, ievērojot visas citas būves un zemesgabala izmantošanu, nepalielina neatbilstību noteikumiem;
  - 1.3. ja pašvaldība nekompensē zaudējumus, iesāktos projektēšanas, būvēšanas, pārbūvēšanas vai ierīkošanas darbus drīkst turpināt.

30. STIHIJU POSTĪJUMU ATJAUNOŠANA

Neskatoties uz jebkādiem citiem Apbūves noteikumiem, īpašnieks ir tiesīgs atjaunot ugunsgrēka vai dabas stihijas rezultātā nopostītu vai daļēji nopostītu būvi tajās pašās pamatdimensijās un tajā pašā novietnē, atbilstoši būvprojektam, pēc kura šī būve būvēta, vai, ja būvprojekts nav saglabājies - atbilstoši būves jaunākajai inventarizācijas lietai.

31. VALSTS AIZSARGĀJAMIE KULTŪRAS PIEMINEKĻI

- 1) Grāveru pagasta teritorijā atrodas kultūras pieminekļi - objekti, kas iekļauti spēkā esošajā valsts aizsargājamo kultūras pieminekļu sarakstā, kuru 29.10.1998. apstiprinājusi LR Kultūras ministrija ar rīkojumu Nr. 128:
- **Slobodas Piļikovaja gora (pilskalns)** - valsts nozīmes arheoloģiskais piemineklis (valsts aizsardzības Nr. 1096), atrodas Krāslavas raj., Grāveru pag., Sloboda;
  - **Slobodas Starij Zamok (pilskalns)** - valsts nozīmes arheoloģiskais piemineklis (valsts aizsardzības Nr. 1097), atrodas Krāslavas raj., Grāveru pag., Sloboda;
  - **Rageļu pilskalns** - valsts nozīmes arheoloģiskais piemineklis (valsts aizsardzības Nr. 1095), atrodas Krāslavas raj., Grāveru pag., Rageļu kapsētā;
  - **Akmeņicas senkapi (Franču kapi)** - vietējās nozīmes arheoloģiskais piemineklis (valsts aizsardzības Nr. 1089), atrodas Krāslavas raj., Grāveru pag., Akmeņica;
  - **Belogradovas - Egļu pilskalns** - valsts nozīmes arheoloģiskais piemineklis (valsts aizsardzības Nr. 1090), atrodas Krāslavas raj., Grāveru pag., Belogradova;
  - **Belogradovas - Egļu senkapi** - valsts nozīmes arheoloģiskais piemineklis (valsts aizsardzības Nr. 1091), atrodas Krāslavas raj., Grāveru pag., Belogradova;

- **Grabaušcīnas viduslaiku kapsēta (Franču kapi)** - vietējās nozīmes arheoloģiskais piemineklis (valsts aizsardzības Nr. 1092), atrodas Krāslavas raj., Grāveru pag., Grabavščizna;
  - **Grāveru senkapi (Kazakov ostrov)** - valsts nozīmes arheoloģiskais piemineklis (valsts aizsardzības Nr. 1093), atrodas Krāslavas raj., Grāveru pag., Grāveri pie mežsarga mājām;
- 2) Saskaņā ar likuma *Par kultūras pieminekļu aizsardzību* 23. pantu un *Aizsargjoslu likuma* 8. pantu aizsardzības zona ap valsts aizsargājamiem kultūras pieminekļiem lauku teritorijā noteikta 500 m, ja tā nav noteikta īpaši. Jebkuru saimniecisko darbību pieminekļu aizsardzības zonā var veikt tikai ar Inspekcijas atļauju.
- 3) Ierobežojumus kultūras pieminekļu aizsardzības zonā un zonas platību nosaka atbilstoši tiesību aktu prasībām, kas regulē kultūras pieminekļu aizsardzību un izmantošanu.

32.ĪPAŠI AIZSARGĀJAMĀS DABAS TERITORIJAS

1) Grāveru pagastā noteiktas sekojošas aizsargājamās dabas teritorijas:

- Cārmaņa ezers, dabas parks Natura2000 teritorija;

Grāveru pagasta administratīvajā teritorijā atrodas daļa no Eiropas nozīmes īpaši aizsargājamās teritorija - dabas parks „Cārmaņa ezers”, kurā darbības reglamentē LR MK 22.07.2003 noteikumu Nr. 415 „Īpaši aizsargājamo dabas teritoriju vispārējie aizsardzības un izmantošanas noteikumi” 5. sadaļa, LR 02.03.1997 likums „Par īpaši aizsargājamām dabas teritorijām”.

Cārmaņa ezers Natura2000 teritorija

Nosaukums:	Cārmaņa ezers
Kods:	3031
Platība (ha):	529,0
Aizsardzībā kopš:	2004
Kategorija:	Dabas parks
Starptautiskā vērtība:	Natura 2000
Lēmums:	LR MK / 08.04.2004 Noteikumi Nr.267"Groziņ. MK Not.Nr.83" 2004.g.
Dabas aizsardzības plāns:	Nav plāna
Individuālie aizsardzības un izmantošanas noteikumi:	Nav

Vides datu centrs, 2006

Saskaņā ar LR MK 22.07.2003 noteikumu Nr.415 “Īpaši aizsargājamo dabas teritoriju vispārējie aizsardzības un izmantošanas noteikumi” 18.11. punkta prasībām, zemes īpašumus dabas liegumos aizliegts sadalīt zemes vienībās, kas ir mazākas par 10 ha.

Saskaņā ar LR 02.03.1993 likuma „Par aizsargājamām dabas teritorijām” 35. pantu valstij ir pirmpirkuma tiesības uz zemi aizsargājamās teritorijās. Valsts vides dienesta reģionālā vides pārvalde izmanto valsts pirmpirkuma tiesības un pieņem lēmumu, par to rakstveidā informējot zemes īpašnieku. Lai nodrošinātu 35. panta prasību ievērošanu, nepieciešams darīt zināmu zemes īpašniekiem, ka viņu pienākums ir informēt Valsts vides dienesta Daugavpils reģionālo vides pārvaldi par nodomu pārdot sev piederošo zemi aizsargājamā teritorijā.

Saskaņā ar MK 22.07.2004 noteikumu Nr. 415 „Īpaši aizsargājamo dabas teritoriju vispārējie aizsardzības un izmantošanas noteikumi” 19. punkta prasībām, būvniecība dabas liegumā pieļaujama atbilstoši pašvaldības teritorijas plānojumam, ievērojot normatīvajos aktos noteikto kārtību un ierobežojumus.

2) Saskaņā ar LR MK 22.07.2003 noteikumu Nr. 415, 22.2. punktu valsts nozīmes aizsargājamiem dižkokiem ir visi koki, kuru apkārtmērs 1,3 m augstumā no koka sakņu kakla vai augstums nav mazāks par šo noteikumu 2.pielikumā noteiktajiem izmēriem.

3) Aizsargājamā koka nociršana (novākšana) pieļaujama tikai gadījumos, ja tas kļuvis bīstams (apdraud cilvēku dzīvību un veselību, tuvumā esošās ēkas vai

- infrastruktūras objektus) un ir saņemta reģionālās vides pārvaldes rakstiska atļauja.
- 4) Lai nodrošinātu dabas pieminekļa saglabāšanu, tiek noteikta 10 m plata aizsargjosla ap to (mērot no aizsargājamā koka vainaga projekcijas ārējās malas);
  - 5) Dabas pieminekļu teritorijā un 10 metru rādiusā ap aizsargājamiem kokiem (mērot no aizsargājamā koka vainaga projekcijas ārējās malas) un akmeņiem aizliegts:
    - 6.1. veikt jebkādu saimniecisko vai cita veida darbību, kuras rezultātā tiek vai var tikt bojāts vai iznīcināts dabas piemineklis vai mazināta tā dabiskā estētiskā nozīme;
    - 6.2. iegūt derīgos izrakteņus;
    - 6.3. ierīkot atpūtas vietas un nometnes, celt teltis un kurināt ugunscurus ārpus īpaši norādītām vai speciāli ierīkotām vietām;
    - 6.4. bez rakstiskas saskaņošanas ar aizsargājamās teritorijas (kurā ietilpst dabas pieminekļa teritorija) administrāciju vai, ja tādas nav, ar reģionālo vides pārvaldi:
      - 6.4.1. ierīkot izziņas, atpūtas un tūrisma infrastruktūras objektus;
      - 6.4.2. veikt dabas pieminekļu apsaimniekošanas pasākumus to turpmākai aizsardzībai un saglabāšanai, ja šie pasākumi nav paredzēti dabas aizsardzības plānā;
      - 6.4.3. veikt tādu pazemes būvju celtniecību un ekspluatāciju, kuras nav saistītas ar derīgo izrakteņu ieguvu;
      - 6.4.4. mainīt zemes lietošanas mērķi.
  - 6) Mežaudzēs 10 metru rādiusā ap aizsargājamiem kokiem aizliegts:
    - 7.1. veikt jebkādas darbības, kas var negatīvi ietekmēt aizsargājamo koku augšanu un dabisko attīstību;
    - 7.2. apkraut aizsargājamās kokus;
    - 7.3. mainīt vides apstākļus - ūdens un barošanās režīmu;
    - 7.4. veikt zemes transformāciju;
    - 7.5. iznīcināt vai būtiski mainīt dabisko zemsedzi, izņemot krūmu un koku ciršanu saskaņā ar šiem noteikumiem, citiem normatīvajiem aktiem un dabas aizsardzības plānu;
    - 7.6. cirst kokus bez rakstiskas saskaņošanas ar reģionālo vides pārvaldi, izņemot koku ciršanu tajā aizsargājamo koku teritorijā, kas ietilpst tajā aizsargājamā teritorijā, kurai ir izveidota administrācija, kas izsniedz koku ciršanas apliecinājumus.
  - 7) Īpaši aizsargājamo dabas teritoriju izveidošanā, saglabāšanā, uzturēšanā un aizsardzībā, jāievēro likums „Par īpaši aizsargājamām dabas teritorijām”.

33. ATSEVIŠĶU TERITORIJU APBŪVES NOTEIKUMI

33.1. SAVRUPMĀJU APBŪVES TERITORIJAS (DZS)

1) Vispārīgie izmantošanas noteikumi

- o Atļautā izmantošana, nolūki, kādos atļauts būvēt, pārbūvēt, ierīkot vai izmantot būves uz zemes, kas paredzēta savrupmāju apbūvei, ir:
savrupmāja (vienas vai divu ģimeņu dzīvojamā māja),
dvīņu māja (divas bloķētas ģimenes dzīvojamās mājas),
saimniecības ēkas,
pirts,
dīķis
- o atsevišķā zemesgabalā: pirmsskolas bērnu iestāde, ārstniecības iestāde, sociālās aprūpes iestāde;
- o zemesgabalos pie maģistrālajām ielām vai valsts autoceļiem: mazumtirdzniecības un pakalpojumu objekts, pārvaldes iestāde, darījumu iestāde, pirmsskolas bērnu iestāde, ārstniecības iestāde, sporta un atpūtas objekts
- o palīgizmantošana: individuālais darbs, privāts mājas bērnudārzs, saimniecības ēka, dzīvoklis, sporta būve;

2) Zemesgabala (parceles) minimālā platība

No jauna veidojamu zemesgabalu (parcelu) minimālā platība:
ciema teritorijā - 2500 m² (0,25ha)
ārpus ciemu teritorijas 5000 m² (0,5ha)

3) Zemesgabala (parceles) minimālā fronte: 15m

4) Maksimālais stāvu skaits un augstums - 2 stāvi, maksimāli 9m augstumā līdz jumta korei;

5) Apbūves augstuma ierobežojumi. Nevienā mājas punktā ēkas maksimālais augstums nedrīkst pārsniegt pusi no attāluma starp šī punkta projekciju uz zemes un ielas ass līniju un pusotra attāluma starp šī punkta projekciju uz zemes un robežu ar kaimiņu zemesgabalu. Ja ēka izvietota mazākā attālumā kā 3,0 m no kaimiņu zemesgabala robežas, tad tās jumta jebkura punkta augstums šajā zonā nedrīkst pārsniegt 4,5 m. Šo augstumu drīkst palielināt ar kaimiņu zemesgabala īpašnieka rakstisku piekrišanu, ko viņš apliecina ar parakstu uz zemesgabala plānojuma lapas, norādot augstumu, kādam viņš piekrīt;

6) Zemesgabala maksimālais apbūves blīvums - 30%;

7) Zemesgabala maksimālā apbūves intensitāte - 40%

8) Priekšpagalma minimālais dziļums (būvlaide) - Priekšpagalma minimālais dziļums nedrīkst būt mazāks par 4,0 m, izņemot iedibinātas būvlaides gadījumus. Priekšpagalma minimālais dziļums pie maģistrālās ielas, valsts autoceļa vai pagasta ceļa nedrīkst būt mazāks par 6,0 m, izņemot iedibinātas būvlaides gadījumus;

- 9) Sānpagalma minimālais platums - Sānpagalma minimālais platums un attālums līdz zemesgabala aizmugures robežai nedrīkst būt mazāks par 4,0 m.
- 10) Ārējā sānpagalma minimālais platums pie maģistrālās ielas, valsts autoceļa vai pagasta ceļa nedrīkst būt mazāks par 6,0 m;
- 11) Autostāvvietu izvietojums. Visas autostāvvietas jāizvieto zemesgabalā uz piebraucamā ceļa (priekšpagalmā), kā arī sānu vai aizmugures pagalmā ar noteikumu, ka autostāvvietu platība priekšpagalmā (uz piebraucamā ceļa) nepārsniedz 25% no priekšpagalma platības, piebraucamā ceļa platums nepārsniedz 5,0 m;
- 12) Komposta vietu izvietojums. Komposta vietu izvietošana nav atļauta priekšpagalmā un ārējā sānpagalmā. Komposta vietu izvietošana nav atļauta tuvāk par 1,5 m no kaimiņu zemesgabala robežas. Ar sānu, aizmugures vai, ja nepieciešams, abu kaimiņu zemesgabalu īpašnieku rakstisku piekrišanu, ko viņi apliecina ar parakstiem uz zemesgabala plānojuma lapas, šo attālumu drīkst samazināt vai izvietot komposta vietu uz zemesgabala robežas.
- 13) Laivu, ceļojuma treileru un kravas automašīnu atklāta novietošana. Laivu, ceļojuma treileru vai kravas automašīnu atklāta novietošana nav atļauta priekšpagalmā un ārējā sānpagalmā, izņemot uz piebraucamā ceļa.
- 14) Zemesgabalu iežogošana. Zemesgabalus atļauts. Prasības žogiem skat. 11. punktu;
- 15) Apbūvējot vienu zemesgabalu ar vairākām dzīvojamajām mājām, būvprojektā jāizvērtē zemesgabala sadalīšanas iespējas, katrai dzīvojamai mājai piesaistot zemes platību ne mazāku kā 1000 m² (ciemu teritorijā), 5000 m² (ārpus ciema teritorijas) bez piebraucamajiem ceļiem;
- 16) Palīgizmantošanas noteikumi dzīvoklim. Papildus vispārīgajiem izmantošanas noteikumiem: dzīvoklim jāatrodas galvenajā ēkā vai ar to jāsaskaras, vai arī tas jāizbūvē kā dzīvojamā māja, jumta stāvā (bēniņos) izbūvēto pastāvīgi apdzīvojamo telpu augstumam telpas lielākajā daļā jābūt vismaz 2,5 m, arī tad, ja telpa ir apakšējā stāva dzīvokļa sastāvdaļa, dzīvoklis kā palīgizmantošana izmantojams, galvenokārt, galvenās ēkas apkalpotāja (dārznieka, sētnieka) vai pārvaldnieka mājoklim.
- 17) Palīgizmantošanas noteikumi sporta būvei. Papildus vispārīgajiem izmantošanas noteikumiem, sporta būvi nedrīkst izmantot komerciāliem nolūkiem.

33.2. MAZSTĀVU DZĪVOJAMĀS APBŪVES TERITORIJAS (DZM)

- 1) Vispārīgie izmantošanas noteikumi
  - o Atļautā izmantošana, nolūki, kādos atļauts būvēt, pārbūvēt, ierīkot vai izmantot būves uz zemes, kas paredzēta mazstāvu dzīvojamai apbūvei (DzM), ir:
mazstāvu daudzdzīvokļu nams
rindu māja,
savrupmāja (vienas vai divu ģimeņu dzīvojamā māja),
dvīņu māja (divas bloķētas ģimenes dzīvojamās mājas),
pirmsskolas bērnu iestāde
  - o atsevišķā zemesgabalā: ārstniecības iestāde, sociālās aprūpes iestāde, pārvaldes iestāde, sporta būve;
  - o zemesgabalos pie maģistrālajām ielām vai valsts autoceļiem daudzdzīvokļu nama pirmajā stāvā: vietējas nozīmes pārvaldes iestāde, kultūras iestāde, nevalstiskas organizācijas iestāde, mazumtirdzniecības un pakalpojumu objekts;
  - o palīgizmantošana: individuālais darbs, saimniecības ēka, dzīvoklis, sporta būve
- 2) Zemesgabala (parceles) minimālā platība: no jauna veidojamu zemesgabalu (parceļu) minimālā platība:
ciema teritorijā - 2500 m² (0,25ha)
ārpus ciemu teritorijas 5000 m² (0,5ha)
- 3) Zemesgabala (parceles) minimālā fronte: mazstāvu daudzdzīvokļu namiem 20m, rindu mājām - 10m, pārējām izmantošanām - 15m;
- 4) Maksimālais stāvu skaits un augstums: 3 stāvi, maksimāli 16m augstumā līdz jumta korei un ne augstāk kā 12m līdz jumta dzegai;
- 5) Apbūves augstuma ierobežojumi. Nevienā mājas punktā ēkas maksimālais augstums nedrīkst pārsniegt pusi no attāluma starp šī punkta projekciju uz zemes un ielas ass līniju un pusotra attāluma starp šī punkta projekciju uz zemes un robežu ar kaimiņu zemesgabalu. Ja ēka izvietota mazākā attālumā kā 3,0 m no kaimiņu zemesgabala robežas, tad tās jumta jebkura punkta augstums šajā zonā nedrīkst pārsniegt 4,5 m. Šo augstumu drīkst palielināt ar kaimiņu zemesgabala īpašnieka rakstisku piekrišanu, ko viņš apliecina ar parakstu uz zemesgabala plānojuma lapas, norādot augstumu, kādam viņš piekrīt;
- 6) Zemesgabala maksimālā apbūves intensitāte - 60%;
- 7) Zemesgabala minimālā brīvā teritorija - 40%, pirmsskolas bērnu iestādei - ne mazāka par šīs iestādes stāvu platību;
- 8) Priekšpagalma minimālais dziļums (būvlaide) nedrīkst būt mazāks par 6,0 m, izņemot iedibinātas būvlaides gadījumus. Priekšpagalma minimālais dziļums pie maģistrālās ielas, valsts autoceļa vai pagasta ceļa nedrīkst būt mazāks par 6,0m, izņemot iedibinātas būvlaides gadījumus;
- 9) Priekšpagalma dziļums no jauna būvējamām pirmsskolas bērnu iestādēm nedrīkst būt mazāks par 25 m;

- 10) Sānpagalma minimālais platums - Sānpagalma minimālais platums un attālums līdz zemesgabala aizmugures robežai nedrīkst būt mazāks par 6,0 m.
- 11) Attālums starp 2-3 stāvu dzīvojamajām mājām, izvietojot tās ar garākajām fasādēm vienu pretī otrai, jāpieņem ne mazāks par 15 m;
- 12) Autostāvvietu izvietojums. Visas autostāvvietas jāizvieto zemesgabalā uz piebraucamā ceļa (priekšpagalmā), kā arī sānu vai aizmugures pagalmā ar noteikumu, ka autostāvvietu platība priekšpagalmā (uz piebraucamā ceļa) nepārsniedz 25% no priekšpagalma platības, piebraucamā ceļa platums nepārsniedz 5,0 m;
- 13) Laivu, ceļojuma treileru un kravas automašīnu atklāta novietošana nav atļauta priekšpagalmā un ārējā sānpagalmā, izņemot uz piebraucamā ceļa. Nav atļauta traktoru, kā arī kravas automašīnu atklāta novietošana, ja kravas automašīnas svars pārsniedz 2,5 tonnas;
- 14) Zemesgabalus atļauts iežogot tikai ar dzīvžogiem, izņemot savrupmājas, rindu mājas, dvīņu mājas un pirmskolas bērnu iestādes. Prasības žogiem skat. 11. punktu;
- 15) Palīgizmantošanas noteikumi dzīvoklim. Papildus vispārīgajiem izmantošanas noteikumiem: dzīvoklim jāatrodas galvenajā ēkā vai ar to jāsaskaras, vai arī tas jāizbūvē kā dzīvojamā māja, jumta stāvā (bēniņos) izbūvēto pastāvīgi apdzīvojamo telpu augstumam telpas lielākajā daļā jābūt vismaz 2,5 m, arī tad, ja telpa ir apakšējā stāva dzīvokļa sastāvdaļa, dzīvoklis kā palīgizmantošana izmantojams, galvenokārt, galvenās ēkas apkalpotāja (dārznieka, sētnieka) vai pārvaldnieka mājoklim.
- 16) Palīgizmantošanas noteikumi sporta būvei. Papildus vispārīgajiem izmantošanas noteikumiem, sporta būves (bāzi) drīkst izmantot komerciāliem nolūkiem.

33.3. SABIEDRISKAS NOZĪMES OBJEKTU APBŪVES TERITORIJAS (S)

- 1) Vispārīgie izmantošanas noteikumi
  - o Atļautā izmantošana, nolūki, kādos atļauts būvēt, pārbūvēt, ierīkot vai izmantot būves uz zemes, kas paredzēta sabiedriskas nozīmes objektu apbūvei (S), ir:
    - pārvaldes iestāde,**
    - izglītības iestāde,**
    - relīģijas iestāde,**
    - kultūras iestāde,**
    - ārstniecības iestāde,**
    - sociālās aprūpes iestāde,**
    - sporta būve,**
    - inženiertehniskās apgādes tīkli un to objekti**
  - o palīgizmantošana: mazumtirdzniecības un pakalpojumu objekts, dzīvoklis Zemesgabala (parceles) minimālā platība: no jauna veidojamu zemesgabalu (parceļu) minimālā platība: ciema teritorijā - 2500 m² (0,25ha)

ārpus ciemu teritorijas 5000 m² (0,5ha)

- 2) Zemesgabala (parceles) minimālā fronte: 15m;
- 3) Maksimālais stāvu skaits un augstums: 3 stāvi, maksimāli 16m augstumā līdz jumta korei un ne augstāk kā 12m līdz jumta dzegai; izņemot esošās augstākas ēkas, reliģiskās iestādes, kultūras iestādes un sporta būves;
- 4) Zemesgabala maksimālā apbūves intensitāte - 80%;
- 5) Zemesgabala minimālā brīvā teritorija - 40%;
- 6) Priekšpagalma minimālais dziļums (būvlaide) nedrīkst būt mazāks par 6,0 m, izņemot iedibinātas būvlaides. Priekšpagalma minimālais dziļums pie maģistrālās ielas, valsts autoceļa vai pagasta ceļa nedrīkst būt mazāks par 8,0m, izņemot iedibinātas būvlaides gadījumus;
- 7) Sānpagalma minimālais platums - un attālums līdz zemesgabala aizmugures robežai nedrīkst būt mazāks par 6,0 m.
- 8) Priekšpagalma dziļums no jauna būvējamām izglītības iestādēm nedrīkst būt mazāks par 25 m;
- 9) Laivu, ceļojuma treileru un kravas automašīnu atklāta novietošana. Laivu, ceļojuma treileru vai kravas automašīnu atklāta novietošana nav atļauta priekšpagalmā un ārējā sānpagalmā, izņemot uz piebraucamā ceļa. Nav atļauta traktoru, kā arī kravas automašīnu atklāta novietošana, ja kravas automašīnas svars pārsniedz 2,5 tonnas;
- 10) Palīgizmantošanas noteikumi dzīvoklim. Papildus vispārīgajiem izmantošanas noteikumiem: dzīvoklim jāatrodas galvenajā ēkā vai ar to jāsaskaras, vai arī tas jāizbūvē kā dzīvojamā māja, jumta stāvā (bēniņos) izbūvēto pastāvīgi apdzīvojamo telpu augstumam telpas lielākajā daļā jābūt vismaz 2,5 m, arī tad, ja telpa ir apakšējā stāva dzīvokļa sastāvdaļa, dzīvoklis kā palīgizmantošana izmantojams, galvenokārt, galvenās ēkas apkalpotāja (dārznieka, sētnieka) vai pārvaldnieka mājoklim.
- 11) Izņēmumi Būvējot piebūves priekšpagalma dziļums tiek precizēts saskaņojot būvprojektu.

33.4. DARĪJUMU OBJEKTU APBŪVES TERITORIJA (D)

- 1) Vispārīgie izmantošanas noteikumi
  - o Atļautā izmantošana, nolūki, kādos atļauts būvēt, pārbūvēt, ierīkot vai izmantot būves uz zemes, kas paredzēta darījumu objektu apbūvei, ir:
    - darījumu iestāde,**
    - mazumtirdzniecības un pakalpojumu objekts,**
    - pārvaldes iestāde,**
    - kultūras iestāde,**
    - zinātnes iestāde,**
    - sporta un atpūtas objekts**
    - inženiertehniskās apgādes tīkli un objekti**
  - o zemesgabalos pie maģistrālajām ielām vai autoceļiem - degvielas uzpildes stacija;

- o palīgizmantošana: mazumtirdzniecības un pakalpojumu objekts, saimniecības ēka, dzīvoklis
Zemesgabala (parceles) minimālā platība: no jauna veidojamu zemesgabalu (parceļu) minimālā platība:
ciema teritorijā - 2500 m² (0,25ha)
ārpus ciemu teritorijas 5000 m² (0,5ha)
- 2) Zemesgabala (parceles) minimālā fronte: 15m;
  - 3) Maksimālais stāvu skaits un augstums: 3 stāvi, maksimāli 16m augstumā līdz jumta korei un ne augstāk kā 12m līdz jumta dzegai; izņemot esošās augstākas ēkas un izņemot zinātnes iestādes, kultūras iestādes un sporta būves;
  - 4) Zemesgabala maksimālā apbūves intensitāte - 80%;
  - 5) Zemesgabala minimālā brīvā teritorija - 20%;
  - 6) Priekšpagalma minimālais dziļums (būvlaide) - Priekšpagalma minimālais dziļums nedrīkst būt mazāks par 6,0 m, izņemot iedibinātas būvlandes gadījumus. Priekšpagalma minimālais dziļums pie maģistrālās ielas, valsts autoceļa vai pagasta ceļa nedrīkst būt mazāks par 8,0m, izņemot iedibinātas būvlandes gadījumus;
  - 7) Sānpagalma minimālais platums - Sānpagalma minimālais platums un attālums līdz zemesgabala aizmugures robežai nedrīkst būt mazāks par 6,0 m.
  - 8) Laivu, ceļojuma treileru un kravas automašīnu atklāta novietošana. Laivu, ceļojuma treileru vai kravas automašīnu atklāta novietošana nav atļauta priekšpagalmā un ārējā sānpagalmā, izņemot uz piebraucamā ceļa. Nav atļauta traktoru, kā arī kravas automašīnu atklāta novietošana, ja kravas automašīnas svars pārsniedz 3,5 tonnas;
  - 9) Zemesgabalus atļauts iežogot tikai ar dzīvžogiem, izņemot zinātnes iestādes.
  - 10) Palīgizmantošanas noteikumi dzīvoklim. Papildus vispārīgajiem izmantošanas noteikumiem: dzīvoklim jāatrodas galvenajā ēkā vai ar to jāsaskaras, vai arī tas jāizbūvē kā dzīvojamā māja, jumta stāvā (bēniņos) izbūvēto pastāvīgi apdzīvojamo telpu augstumam telpas lielākajā daļā jābūt vismaz 2,5 m, arī tad, ja telpa ir apakšējā stāva dzīvokļa sastāvdaļa, dzīvoklis kā palīgizmantošana izmantojams, galvenokārt, galvenās ēkas apkalpotāja (dārznieka, sētnieka) vai pārvaldnieka mājoklim.

33.5. RAŽOŠANAS OBJEKTU APBŪVES TERITORIJA (R)

- 1) Vispārīgie izmantošanas noteikumi
  - o Atļautā izmantošana, nolūki, kādos atļauts būvēt, pārbūvēt, ierīkot vai izmantot būves uz zemes, kas paredzēta ražošanas teritorijai, ir:
    - Vieglās ražošanas uzņēmums,**
    - vairumtirdzniecības iestāde,**
    - kravu stacija,**
    - noliktava,**
    - sabiedriskā garāža,**
    - tehniskās apkopes stacija,**
    - auto tirdzniecības iestāde,**
    - inženiertehniskās apgādes tīkli un objekti**
    - zinātnes iestāde,**
    - darījumu iestāde,**
    - degvielas uzpildes stacija,**
    - saimniecības ēka,**
    - atklāta uzglabāšana**
  - o palīgizmantošana: mazumtirdzniecības un pakalpojumu objekts, dzīvoklis
- 2) Zemesgabala (parceles) minimālā platība: no jauna veidojamu zemesgabalu (parceļu) minimālā platība:
  - ciema teritorijā - 2500 m² (0,25ha)
  - ārpus ciemu teritorijas 5000 m² (0,5ha)
- 3) Zemesgabala (parceles) minimālā fronte: 15m;
- 4) Maksimālais stāvu skaits un augstums: 3 stāvi, maksimāli 16m augstumā, izņemot ražošanas tehnoloģisko procesu nodrošinošās konstrukcijas un inženiertehniskās būves - masti, antenas, dūmeņi u.tml.
- 5) Zemesgabala maksimālais blīvums - 50%
- 6) Zemesgabala maksimālā apbūves intensitāte - 80%;
- 7) Zemesgabala minimālā brīvā teritorija - 20%,
- 8) Priekšpagalma minimālais dziļums (būvlaide) - Priekšpagalma minimālais dziļums nedrīkst būt mazāks par 6,0 m, izņemot iedibinātas būvlandes gadījumus. Priekšpagalma minimālais dziļums pie maģistrālās ielas, valsts autoceļa vai pagasta ceļa nedrīkst būt mazāks par 8,0m, izņemot iedibinātas būvlandes gadījumus;
- 9) Sānpagalma minimālais platumš un attālums līdz zemesgabala aizmugures robežai nedrīkst būt mazāks par 6,0 m.
- 10) Zemesgabalus atļauts iežogot, atbilstoši šo noteikumu 11. nodaļas prasībām;
- 11) Palīgizmantošanas noteikumi dzīvoklim. Papildus vispārīgajiem izmantošanas noteikumiem: dzīvoklim jāatrodas galvenajā ēkā vai ar to jāsaskaras, vai arī tas jāizbūvē kā dzīvojamā māja, jumta stāvā (bēniņos) izbūvēto pastāvīgi apdzīvojamo telpu augstumam telpas lielākajā daļā jābūt vismaz 2,5 m, arī tad, ja telpa ir apakšējā stāva dzīvokļa sastāvdaļa,

dzīvoklis kā palīgizmantošana izmantojams, galvenokārt, galvenās ēkas apkalpotāja (dārznieka, sētnieka) vai pārvaldnieka mājoklim.

- 12) mazumtirdzniecības un pakalpojumu objektam jāparedz ieeja no ielas vai ceļa.

33.6. TEHNISKĀS APBŪVES TERITORIJAS (T)

Vispārīgie izmantošanas noteikumi

- 1) Atļautā izmantošana, nolūki, kādos atļauts būvēt, pārbūvēt, ierīkot vai izmantot būves uz zemes, kas paredzēta ražošanas teritorijai (T), ir:

**inženiertehniskās apgādes tīkli un to objekti,
noliktava,
kravu stacija,
sabiedriskā garāža,
tehniskās apkopes stacija,
hidrotehniska būve,
saimniecības ēka,**

- 2) palīgizmantošana: atklāta uzglabāšana
- 3) Zemesgabala (parceles) minimālā platība: no jauna veidojamu zemesgabalu (parceļu) minimālā platība:
ciema teritorijā - 2500 m² (0,25ha)
ārpus ciemu teritorijas 5000 m² (0,5ha)
- 4) Zemesgabala (parceles) minimālā fronte: 15m.
- 5) Maksimālais augstums nedrīkst pārsniegt 12 m, ja būves augstums nav atkarīgs no īpašām tehniskām prasībām (piem., ūdenstornis, elektropārvades gaisa vada balsts u.tml.).
- 6) Zemesgabala maksimālais blīvums tiek noteikts detālajā plānojumā;
- 7) Zemesgabala maksimālā apbūves intensitāte tiek noteikta detālajā plānojumā;
- 8) Zemesgabala minimālā brīvā teritorija: ne mazāka kā 30%.
- 9) Priekšpagalma minimālais dziļums (būvlaide) ēkām nedrīkst būt mazāks par 6,0 m, izņemot iedibinātas būvlandes gadījumus.
- 10) Sānpagalma minimālais platums ēkām un attālums līdz zemesgabala aizmugures robežai nedrīkst būt mazāks par 4,0 m.
- 11) Zemesgabalus atļauts iežogot, atbilstoši šo noteikumu 11. nodaļas prasībām;
- 12) atklāta uzglabāšana nav atļauta priekšpagalmā un ārējā sānpagalmā, ja tā nav nožogota.
- 13) Palīgizmantošanas noteikumi dzīvoklim. Papildus vispārīgajiem izmantošanas noteikumiem: dzīvoklim jāatrodas galvenajā ēkā vai ar to jāsaskaras, vai arī tas jāizbūvē kā dzīvojamā māja, jumta stāvā (bēniņos) izbūvēto pastāvīgi apdzīvojamo telpu augstumam telpas lielākajā daļā jābūt vismaz 2,5 m, arī tad, ja telpa ir apakšējā stāva dzīvokļa sastāvdaļa,

dzīvoklis kā palīgizmantošana izmantojams, galvenokārt, galvenās ēkas apkalpotāja (dārznieka, sētnieka) vai pārvaldnieka mājoklim.

33.7. TRANSPORTA INFRASTRUKTŪRAS TERITORIJAS (TI)

Vispārīgie izmantošanas noteikumi

1) Atļautā izmantošana, nolūki, kādos atļauts būvēt, pārbūvēt, ierīkot vai izmantot būves uz zemes, kas paredzēta transporta infrastruktūras teritorijai, ir:

**maģistrālā iela,
vietējās nozīmes iela,
gājēju un velosipēdistu celiņi,
laukums,
valsts autoceļš,
pašvaldības ceļš,
piebraucamais ceļš,
atklāta autostāvvietā,
degvielas uzpildes stacija,
pašvaldības grāvis,
inženiertehniskās apgādes tīkli un objekti,**

o palīgizmantošana: pagaidu būve

2) Ceļu un ielu klasifikācija

- valsts autoceļi;
- pašvaldību ceļi;
- komersantu ceļi;
- māju ceļi.

"komersantu ceļi" - ceļi, kas pieder uzņēmumiem (uzņēmēj sabiedrībām) kā tiesību subjektiem, kā arī citām privāto tiesību juridiskajām personām.

3) Ielas šķērsprofilu un ceļu zemes nodalījuma joslu minimālie platumi:

Valsts, pašvaldību, komersantu un māju ceļu zemes nodalījuma joslas minimālais platums no autoceļa ass uz katru pusi ir:

- 1) 25 metri — divu brauktuvju autoceļam ar sadalošo joslu līdz 10 metriem;
- 2) 15,5 metri — vienas brauktuves autoceļam ar klātnes platumu no 12,5 metriem līdz 20 metriem;
- 3) 13,5 metri — vienas brauktuves autoceļam ar klātnes platumu no 10,5 metriem līdz 12 metriem;
- 4) 11 metru — vienas brauktuves autoceļam ar klātnes platumu no 8,5 metriem līdz 10 metriem;
- 5) 9,5 metri — vienas brauktuves autoceļam ar klātnes platumu līdz 8

metriem.

Ja saskaņā ar būvniecības projektu nepieciešams izvietot autoceļa konstrukcijas daļas, ceļu zemes nodalījuma joslas platums var būt lielāks par minimālo platumu.

Valsts autoceļu zemes nodalījuma joslas zemes ir valsts ceļu dienesta lietojumā. Šajā ceļu zemes nodalījuma joslā ir aizliegts veikt jebkādas darbus bez Valsts akciju sabiedrības „Latvijas Valsts ceļi” atļaujas.

- o *pagastu, uzņēmumu un māju ceļiem zemes nodalījuma josla ir ceļa zemes klātnes platumā.*
  - o Izstrādājot detālos plānojumus un būvprojektus jāievēro LVS 190-1:2000 *Ceļu projektēšanas noteikumi*, LVS 190-2:1999 *Ceļu tehniskā klasifikācija, parametri, normālprofili* un LVS 190-3:1999 *Ceļu vienlīmeņa mezgli* prasības.
  - o Pašvaldības ceļu zemes nodalījuma joslu platumi:
    - a) Pagasta ceļiem - normālprofils NP 7,5 - 18,5 m,
    - b) lestāžu, uzņēmumu, saimniecību pievedceļiem : NP 3,5 - 10,5 m; NP 4,5 - 12,5m; NP 5,5 -13,5m
- 4) Brauktuvju noapaļojuma rādiusi
- o Ielu un ceļu brauktuvju noapaļojumu rādiusi krustojumos un pieslēgumos ar regulējamās kustības ceļiem un maģistrālēm jāpieņem ne mazāki par 8,0 m, bet transporta laukumos - ne mazāki par 12 m;
  - o Rekonstrukcijas apstākļos un vietējās nozīmes ielu krustojumos un pieslēgumos pieļaujams samazināt minētos lielumus attiecīgi līdz 5,0 un 8,0 m;
  - o Ja brauktuve nav norobežota ar apmales akmeņiem, pagriezienos brauktuves platums abās pusēs jāpaplašina par 2,0 m.
- 5) Ietves
- o Jaunizbūvējamajām un rekonstruējamām ielām jābūt ar vismaz 1,5 m platām ietvēm katrā pusē;
  - o Ietvju augstums pie ielas braucamās daļas nedrīkst pārsniegt 15 cm. Ielu pārejās jāveido uzbrauktuves uz ietves bērnus un invalīdu ratiņiem ar ielas apmales vertikālo daļas augstumu ne lielāku par 2,5 cm;
  - o Uz ietvēm pie ieejām ēkās pieļaujams izvīzīt tikai vienu pakāpienu un ne vairāk kā 30 cm, turklāt brīvajam ietves platumam jāsiglabājas ne mazākam par 1,2 m. Pakāpienam nedrīkst būt pulēta virsma, ja tajā netiek iestrādāta neslidena josla.
- 6) Prasības ielu, ceļu, ietvju un grāvju ierīkošanai un uzturēšanai
- o Pašvaldības dienestiem jāierīko un jāremontē pašvaldības ielas un laukumi to sarkanajās līnijās un ceļi to zemes nodalījuma joslas platumā, kā arī lietussūdens novadīšanas sistēma, arī pašvaldības grāvji un caurtekas zem pašvaldības ielām un pagasta ceļiem;
  - o Pašvaldības dienestiem jāuztur kārtībā pašvaldības ielu un laukumu un pagasta ceļu brauktuves, kā arī caurtekas zem pašvaldības ielām un pagasta ceļiem;
  - o Zemesgabala īpašniekam jāuztur kārtībā ietves, ietvju pārbrauktuves un pašvaldības grāvjus gar zemesgabala ielas vai ceļa robežu, kā arī pašvaldības grāvjus sava zemesgabala robežās, atbilstoši pašvaldības Padomes izdotiem noteikumiem;

- o Pašvaldības dienestiem ir tiesības pārbūvēt pašvaldības grāvjus, kā arī tos tīrīt privāto zemesgabalu robežās, par to savlaicīgi informējot zemesgabalu īpašniekus;
  - o Ja, izdarot būvdarbus, nepieciešama pašvaldības ielas vai pagasta ceļa slēgšana, jāsaņem pašvaldības atļauja;
- 7) Klātne
- o Maģistrāļu, vietējās nozīmes ielu un piebrauktuvju, kā arī laukumu un ietvju klātnēm jābūt ar cietu segumu;
  - o klātnei apstādījumu teritorijās pieļaujami dažādi segumi.
- 8) Pagaidu būve ir būve:
- o kas plānota, izmantota vai nodomāta uz noteiktu vai nenoteiktu laiku, t.i., tai ir pagaidu statuss (piemēram, kioski, paviljoni, nojumes, u.c.),
  - o kuras būvkonstrukcijas atbilst pagaidu statusam,
  - o kas jānojauc līdz ar pagaidu statusa izbeigšanos un netiek kompensēta,
  - o kuras izvietojumu akceptē VAS „Latvijas valsts ceļi” Latgales reģiona Krāslavas nodaļa un pašvaldības galvenais arhitekts.
- 9) Ielu tirdzniecība atļauta tikai attiecīgi šim nolūkam paredzētajās vietās pēc tirdzniecības atļaujas saņemšanas pašvaldības padomē.

33.8. LAUKSAIMNIECĪBĀ IZMANTOJAMĀS TERITORIJAS

Vispārīgie izmantošanas noteikumi

- 1) Atļautā izmantošana, nolūki, kādos atļauts būvēt, pārbūvēt, ierīkot vai izmantot būves uz zemes, kas paredzēta lauksaimniecības objektu izbūvei, ir:
- lauksaimnieciska izmantošana,
mežsaimnieciska izmantošana,
ferma,
sēņu audzētava
savrupmāja (zemnieka sēta),
pansija,
viesu māja,
kempings,
individuālais darbs,
privāts mājas bērnudārzs,
saimniecības ēka,
būve mājlopiem,
atklāta uzglabāšana,
dīķi;
mobilo telekomunikāciju iekārtas, sakaru masti;
inženierkomunikācijas**
- o zemesgabalos pie autoceļiem - degvielas uzpildes stacija.
  - o zemesgabalos pie ūdeņiem - peldvieta, atpūtas vieta
  - o palīgizmantošana: mazumtirdzniecības un pakalpojumu objekts, dzīvoklis
  - o Lauksaimniecības zemju teritorijās atļauta ar atpūtu, tūrisma un sportu saistītu objektu būvniecība.
- 2) Zemesgabala (parceles) minimālā platība: saimniecību teritorijās (zemes kvalitatīvais novērtējums ir 50 balles un mazāk) jaunveidojumu

lauksaimnieciskas izmantošanas zemesgabalu minimālā platība nedrīkst būt mazāka par 2,0 ha.

- 4) Zemesgabala (parceles) minimālā fronte: 50m;
- 5) Maksimālais stāvu skaits un augstums: 2 stāvi un ne augstāk par 8,0 m no teritorijas izbūvētās vai iekoptās virsmas vidējās augstuma atzīmes. Pieļaujams vertikāls arhitektonisks akcents ne augstāk par 12 m, izņemot sakaru būves (mobilo sakaru antenas, mastus).
- 6) Zemesgabala maksimālais apbūves laukums - 1000m²
- 7) Priekšpagalma minimālais dziļums (būvlaide) nedrīkst būt mazāks par 15,0 m.
- 8) Sānpagalma minimālais platums un attālums līdz zemesgabala aizmugures robežai nedrīkst būt mazāks par 20m.
- 9) Aizmugures pagalma minimālais dziļums nedrīkst būt mazāks par 30 m;
- 10) Zemesgabalus atļauts iežogot.. Prasības žogiem skat. 11. punkta prasības;
- 11) Atklāta uzglabāšana nav atļauta priekšpagalmā un ārējā sānpagalmā;
- 12) Palīgizmantošanas noteikumi dzīvoklim. Papildus vispārīgajiem izmantošanas noteikumiem: dzīvoklim jāatrodas galvenajā ēkā vai ar to jāsaskaras, vai arī tas jāizbūvē kā dzīvojamā māja, jumta stāvā (bēniņos) izbūvēto pastāvīgi apdzīvojamo telpu augstumam telpas lielākajā daļā jābūt vismaz 2,5 m, arī tad, ja telpa ir apakšējā stāva dzīvokļa sastāvdaļa, dzīvoklis kā palīgizmantošana izmantojams, galvenokārt, galvenās ēkas apkalpotāja (dārznieka, sētnieka) vai pārvaldnieka mājoklim.
- 13) Lai nodrošinātu zemes resursu racionālāku apsaimniekošanu Valsts mežu valdījumā esošajās zemes vēl nenorādītās lauksaimniecības zemēs atļauts mainīt lietošanas mērķi, plānojot apmežošanu (veicot zemes transformāciju jāievēro noteiktā likumdošanas kārtība.

33.9. MEŽSAIMNIECĪBĀ IZMANTOJAMĀS TERITORIJAS

Vispārīgie izmantošanas noteikumi

- 1) Atļautā izmantošana, nolūki, kādos atļauts būvēt, pārbūvēt, ierīkot vai izmantot būves uz zemes, kas paredzēta mežsaimniecībā izmantojamā teritorijā, ir:
**mežsaimnieciska izmantošana,
 mežaparks,
 parks,
 apstādījumi,
 lauksaimnieciska izmantošana,
 viensēta,
 pansija,
 viesu māja;**
- 2) Zemesgabala (parceles) minimālā platība: no jauna veidojamu zemesgabalu (parceļu) minimālā platība: ciema teritorijā - 2500 m² (0,25ha)

ārpus ciemu teritorijas 20000 m² (2ha)

- 3) zemesgabalos pie valsts autoceļiem mazumtirdzniecības un pakalpojumu objekts.
- 4) palīgizmantošana: individuālais darbs, saimniecības ēka, būve mājlopiem, atklāta uzglabāšana, sporta būve, dzīvoklis
- 5) Meža izmantošanu nosaka un detalizē meža ierīcības un apsaimniekošanas plāni, kas izstrādājami noteiktā kārtībā.
- 6) Noteikumi viensētām (arī pansijām un viesu mājām)
  - o Apbūves maksimālais augstums 2 stāvi un ne augstāk par 8,0 m no teritorijas izbūvētās vai iekoptās virsmas vidējās augstuma atzīmes. Pieļaujams vertikāls arhitektonisks akcents ne augstāk par 12 m;
  - o Priekšpagalma minimālais dziļums (būvlaide) nedrīkst būt mazāks par 15 m;
  - o Sānpagalma minimālais platums un attālums līdz zemesgabala aizmugures robežai nedrīkst būt mazāks par 30 m;
  - o Aizmugures pagalma minimālais dziļums nedrīkst būt mazāks par 30 m;
- 6) Noteikumi mežaparkiem, parkiem un apstādījumiem
  - o Apstādījumiem izmantojamajā teritorijā pieļaujama mazo arhitektūras formu būve, atbilstoši parka vai skvēra izmantošanas nozīmei;
  - o Sabiedriskas izmantošanas zaļo stādījumu teritorijām jābūt labiekārtotām;
  - o Jaunu celiņu klātnei sabiedrisko apstādījumu teritorijās atļauti dažādi sertificēti vai dabīgo materiālu segumi;
  - o Celiņa platumam viena cilvēka kustības joslai jābūt 75 cm modulī un 150 cm celiņiem, kur paredzēta pārvietošanās ar invalīdu ratiņiem.
- 7) Atklāta uzglabāšana nav atļauta priekšpagalmā un ārējā sānpagalmā;
- 8) Palīgizmantošanas noteikumi dzīvoklim. Papildus vispārīgajiem izmantošanas noteikumiem: dzīvoklim jāatrodas galvenajā ēkā vai ar to jāsaskaras, vai arī tas jāizbūvē kā dzīvojamā māja, jumta stāvā (bēniņos) izbūvēto pastāvīgi apdzīvojamo telpu augstumam telpas lielākajā daļā jābūt vismaz 2,5 m, arī tad, ja telpa ir apakšējā stāva dzīvokļa sastāvdaļa, dzīvoklis kā palīgizmantošana izmantojams, galvenokārt, galvenās ēkas apkalpotāja (dārznieka, sētnieka) vai pārvaldnieka mājoklim

33.10. ŪDEŅI (ŪDENSTEČU UN ŪDENSTILPJU TERITORIJAS)

Vispārīgie izmantošanas noteikumi

- 1) Ūdeņu (ūdensteču un ūdenstilpju) teritorijas ir sabiedriski pieejamas teritorijas, kas ietver dabīgas vai mākslīgas ūdenstilpes (ezerus, dīķus u.c.) un ūdenstece (upes, strautus u.c.), kuru izmantošana saistīta ar transportu, rekreāciju un virszemes ūdeņu noteci, kā arī būves, kas saistītas ar attiecīgā ūdens baseina izmantošanu (laivu piestātnes, peldētavas u.c.) un uzturēšanu (slūžas, dambji u.c.)
- 2) Nolūki, kādos atļauts būvēt, pārbūvēt, ierīkot vai izmantot būves uz ūdeņu teritorijām, var izrietēt tikai no šo teritoriju īpatnībām un ar tām saistīto izmantošanu nepieciešamības, kā piemēram, tilti, aizsprosti, laivu piestātnes, peldētavu laipas un citas hidrotehniskas būves
- 3) Ierīkojot dīķus, nepieciešams ievērot sekojošus noteikumus:
  - 4.1. ja dīķa ierīkošana plānota LIZ (lauksaimniecībā izmantojamā zeme) un meža zemēs, nepieciešams saņemt zemes transformācijas atļauju un jāizstrādā tehniskais projekts;
  - 4.2. ja dīķa ierīkošana plānota teritorijā, kuras zemes lietošanas veids ir purvs, krūmājs un pārējās zemes, dīķa ierīkošanai platībā līdz 500 m² tehniskais projekts nav nepieciešams, tikai jāsaņemas ar Grāveru pagasta būvvaldi. Ja paredzētā dīķa platība pārsniedz 500 m², papildus saskaņošanai ar pagasta būvvaldi nepieciešams izstrādāt tehnisko projektu.
- 4) Meliorācijas sistēmu ūdensnoteku (ūdenstece, kas kalpo meliorācijas vajadzībām) ekspluatāciju un uzturēšanu veikt atbilstoši MK apstiprinātajiem noteikumiem. Normatīvais valsts un koplietošanas nozīmes ūdensnoteku pārtīrīšanas periods ir 10 gadi.
- 5) Vides prasības virszemes ūdensobjektu teritorijās nosaka LR 5.02.1997 likums „Aizsargjoslu likums”. Virszemes ūdensobjektu tīrīšanas un padziļināšanas kārtību nosaka LR MK 13.06.2006 noteikumi Nr.475 „Virszemes ūdensobjektu un ostu akvatoriju tīrīšanas un padziļināšanas kārtība”.
- 6) Pagastā esošās atklātās ūdenstilpnes, neatkarīgi no to īpašuma formas, atļauts izmantot ugunsdzēsības vajadzībām.

33.11. LABIEKĀRTOTAS KOPLIETOŠANAS TERITORIJAS (REKR)

Šajā teritorijā galvenie zemes izmantošanas veidi ir labiekārtoti rekreācijas objekti un tūrisma objekti.

Vispārīgie izmantošanas noteikumi

- 1) Atļautā izmantošana, nolūki, kādos atļauts būvēt, pārbūvēt, ierīkot vai izmantot būves uz zemes, kas paredzēta rekreācijas (tūrisma) teritorijām, ir:

Viesu māja;

Pirts;

Tūrisma un atpūtas infrastruktūra (kempinga vieta, telšu vieta, ugunsкура vieta, gājēju takas u.c.);

atklāts sporta laukums;

ūdenstilpnes;

skvēri;

**publiski (sabiedriski) laukumi;
parki;
alejas;
brīvdabas estrādes;**

palīgizmantošana: paviljoni, kioski, vasaras kafejnīcas, atrakciju laukumi, autostāvvietas

- 1) Zemesgabala (parceles) minimālā platība: no jauna veidojamu zemesgabalu (parceļu) minimālā platība: ciema teritorijā - 2500 m² (0,25ha)
ārpus ciemu teritorijas 20000 m² (2ha)
- 3) Veicot būvniecību, maksimāli saglabājama dabiskā veģetācija un reljefs.

33.12. KARJERU IZSTRĀDES TERITORIJAS (KARJ)

- 1) Karjeru izstrādes teritorijās pašvaldība atļauj izvietot pagaidu ēkas un būves, kuras nepieciešamas karjeru izstrādes laikā (noliktavas, strādnieku uzturēšanās telpas).
- 2) Smilts, grants karjeru izstrāde veicama atbilstoši LR 2.05.1996 likumam "Par zemes dzīlēm" un LR MK 21.06.2005 noteikumiem Nr. 449 "Zemes dzīļu izmantošanas licenču un bieži sastopamo derīgo izrakteņu ieguves atļauju izsniegšanas, kā arī ģeoloģiskās informācijas izmantošanas vispārējā kārtība" un LR MK 19.09.2006 noteikumiem Nr. 779 "Derīgo izrakteņu ieguves kārtība" prasībām.

33.13. PIESĀRŅOTĀS UN POTENCIĀLI PIESĀRŅOTĀS TERITORIJAS

- 1) Pēc Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas aģentūras datu bāzes piesārņoto vai potenciāli piesārņotās vietas reģistra datiem Grāveru pagastā potenciāli piesārņotās vietas ir Sadzīves atkritumu izgāztuve Belogradova un - Slēgtā sovhoza DUS
- 2) Piesārņotajās un potenciāli piesārņotajās vietās jāveic teritorijas sanācija un rekultivācija.

34. BŪVTIESĪBU ĪSTENOŠANAS KĀRTĪBA

34.1. PROJEKTĒŠANAS ATĻAUJA, TĀS SAŅEMŠANAS KĀRTĪBA

- 1) Visa veida būvniecība Grāveru pagastā ir veicama saskaņā ar normatīvajiem aktiem, Grāveru apbūves noteikumiem, Grāveru pagasta teritorijas plānojumu, kas pieņemti kā saistošie noteikumi;
- 2) Pirms iecerētās būvniecības nepieciešams būvvaldē iesniegt iecerētās būvniecības pieteikumu un zemes un īpašuma tiesības apliecinājošus dokumentus:
  - o būvniecības ierosinātāja (zemes īpašnieka vai nomnieka) sagatavotu būvniecības iesniegums - uzskaites karti vai lūgumu izskatīt būvniecības priekšlikumu, un tā īsu izklāstu ar projektēšanas programmu, būvniecības ieceres galvenajiem parametriem, nepieciešamo inženierapgādi u.c. datiem;

- o zemesgabala robežu plānu;
  - o zemesgabala īpašuma (zemesgrāmata) vai nomas tiesības apliecinošus dokumentus;
  - o nekustamā īpašuma tehniskās inventarizācijas lietu, ja ir paredzēta esošo ēku vai būvju restaurācija, rekonstrukcija, renovācija vai remonts;
  - o grafisko materiālu būvniecības priekšlikuma ilustrēšanai;
  - o kopīpašnieku rakstiska piekrišana, ja paredzēts veikt projektēšanas darbus kopīpašumā;
  - o Zemes īpašuma meliorācijas pasi, ja apbūvējamā zeme ir meliorēta.
- 3) Gadījumos, kad iecerētā būvniecība atbilst normatīvo aktu noteiktajām prasībām, Grāveru pagasta apbūves noteikumu prasībām, pagasta teritorijas plānojumam, pozitīva būvvaldes lēmuma gadījumā pagasta arhitekts izsniedz plānošanas un arhitektūras uzdevumu vai pozitīvu atzinumu par būvniecības ierosināšanu, kas uzskatāmi par pamatu būvprojektēšanai.
  - 4) Saņemot plānošanas un arhitektūras uzdevumu vai būvvaldes atzinumu, būvniecības ierosinātājs par būvatļauju maksā pašvaldības nodevas 1.iemaksu (40% apmērā) atbilstoši Grāveru pagasta padomes saistošajiem noteikumiem.
  - 5) Ja būvniecības priekšlikums paredz sabiedrībai nozīmīgu objektu būvniecību (liela mēroga jaunbūvju, rekonstrukciju, restaurāciju un maģistrālo inženiertīklu būvēm) vai iesniegts priekšlikums par pašvaldības, valsts īpašumā esošā zemesgabala attīstību, vai būvniecība paredzēta par valsts vai pašvaldības līdzekļiem, vai arī būvniecība būtiski ietekmē vides stāvokli, iedzīvotāju sadzīves apstākļus vai nekustamā īpašuma vērtību, būvvalde iesniedz būvniecības priekšlikumu kopā ar savu atzinumu izskatīšanai Grāveru pagasta padomē.
  - 6) Atbilstoši MK prasībām būvvaldei jānodrošina būvniecības ieceres publiskā apspriešana.
  - 7) Gadījumos, kad būvniecību ir iecerēts veikt neapbūvētas teritorijās vai teritorijās, kur iepriekš nav izstrādāti detalizēti teritorijas plānojumi, Grāveru pagasta būvvalde ir tiesīga pieprasīt detālpilnojumā izstrādāšanu.
  - 8) Ja iesniegti vairāku personu attīstības, būvniecības priekšlikumi kādam konkrētam pašvaldības zemesgabalam, Grāveru pagasta padome organizē konkursu labākā attīstības, būvniecības priekšlikuma izvēlei;
  - 9) Ja paredzēts veikt specializētos hidromelioratīvās, tai skaitā mākslīgu ūdenstilpju - dīķu būvniecības darbus, to projektēšana un būvdarbi jāveic atbilstoši specializētās būvniecības noteikumiem.
  - 10) Projektēšanas atļaujas noilgums. Plānošanas un arhitektūras uzdevums tiek izsniegts uz vienu gadu, būvvaldes atzinums uz noteikto laiku zaudē spēku, ja :
    - o noteiktajā laikā kopš izsniegšanas brīža būvprojektēšanas darbi nav uzsākti,
    - o tiek veikti grozījumi Grāveru pagasta teritorijas plānojumā

34.2. BŪVPROJEKTA IZSTRĀDĀŠANA, SASKAŅOŠANA UN AKCEPTĒŠANA

- 1) Būvprojekta izstrādāšanai pasūtītājam jā sagatavo projektēšanas izejmateriāli, kas pievienojami būvprojektam:
  - o būvvaldes izsniegts plānošanas un arhitektūras uzdevums vai atzinums;
  - o topogrāfiskais plāns digitālā un izdrukas veidā, kas izgatavots LKS - 92 un Baltijas augstumu sistēmā, valstī pieņemtajos topogrāfiskajos apzīmējumos un datu līmeņos. Topogrāfiskā plāna vienu eksemplāru izdrukas veidā ar inženiertehnisko dienestu oriģināliem saskaņojumiem un digitālā faila (dgn vai dwg) veidā jā iesniedz Būvvaldē
  - o valsts un pašvaldības institūciju izsniegtie tehniskie noteikumi, ja tie prasīti plānošanas un arhitektūras uzdevumā vai būvvaldes atzinumā, par būvniecības ierosināšanu.
- 2) Tehnisko noteikumu nepieciešamību nosaka būvvalde, atzīmējot plānošanas un arhitektūras uzdevumā vai būvvaldes atzinumā, pamatojoties uz MK noteikumiem, projektējamā objekta specifikas un novietnes pagastā.
- 3) Tehniskos noteikumus izsniedz :
  - o **Valsts kultūras un pieminekļu inspekcija**, ja izstrādā projektus:
    - a) kultūras pieminekļu kapitālajam remontam, restaurācijai, rekonstrukcijai vai pārbūvei;
    - b) ēku, kas ir arhitektoniski un pilsētībūvnieciski vērtīgas, restaurācijai, rekonstrukcijai vai pārbūvei;
    - c) kultūras pieminekļu aizsargjoslās (aizsardzības zonās)
  - o **Daugavpils reģionālā vides pārvalde** tehniskos noteikumus paredzētai darbībai izsniedz saskaņā ar LR MK 17.02.2004 noteikumu Nr. 91 „Kārtība, kādā reģionālā vides pārvalde izdod tehniskos noteikumus paredzētajai darbībai, kurai nav nepieciešams ietekmes uz vidi novērtējums”prasībām.

Tehnikos noteikumus pieprasa ja paredzēts projektēt :

  - a) vides un dabas resursu aizsargjoslās saskaņā ar aizsargjoslu likumu;
  - b) automašīnu novietnes, t.i., stāvvietas vai garāžas, ja pārsniedz apbūves noteikumos atļautos apjomus,
  - c) degvielas uzpildes staciju;
  - d) lokālas katlu mājas;
  - e) ražošanas, komunālos, lopkopības, pārstrādes uzņēmumus;
  - f) kapsētas (tai skaitā dzīvnieku kapsētas);
  - g) ūdens ņemšanas vietas, būves, attīrīšanas iekārtas utml.;
  - h) peldvietas;
  - i) augsnes virskārtas uzbēršanu (vai norakšanu) vairāk par 30cm;
  - j) teritorijas meliorāciju un esošo meliorācijas sistēmu atjaunošanu;
  - k) meža zemju transformācijas gadījumos;
  - o **VAS Latvijas valsts ceļi**, ja paredzēts izstrādāt :
    - a) automašīnu novietnes projektu, izņemot savrupmāju dzīvojamās teritorijās apbūves noteikumos atļautajos apjomos;
    - b) degvielas uzpildes stacijas projektu;
    - c) jaunu ielu un ceļu projektus, esošo ielu un ceļu pārbūves un remonta projektus;
    - d) jaunas pieslēgumvietas valsts un pašvaldības autoceļiem;
    - e) pie esošajām pieslēgumvietām tiek mainīts zemes izmantošanas veids
    - f) projektus (t.sk.reklāmas) ielu sarkanajās līnijās, ceļu, ielu aizsardzības joslās;

- o **VAA Sabiedrības veselības aģentūra**, ja paredzēts projektēt :
    - a) veselības aizsardzības iestādi;
    - b) pirmsskolas bērnu iestādi, skolu vai citu izglītības iestādi;
    - c) sporta iestādi;
    - d) tirdzniecības vai sabiedriskās ēdināšanas uzņēmumu, pakalpojumu uzņēmumu;
    - e) ražošanas vai pārstrādes, komunālo, lopkopības, lauksaimniecības uzņēmumu;
    - f) degvielas uzpildes staciju;
    - g) ūdens ņemšanas vietas, būves, attīrīšanas iekārtas;
    - h) peldvietas
    - i) kapsētas (t.sk. dzīvnieku kapsētas);
    - j) dzīvojamās mājas (t.sk. savrupmājas);
    - k) būves sanitārajās aizsargjoslās;
  - o **Valsts Ugunsdzēsības un glābšanas dienests**, ja paredzēts projektēt:
  - o **Dienvidlatgales reģionālā lauksaimniecības pārvalde**, ja paredzēts projektēt :
    - a) sabiedriskas nozīmes ēkas un būves,
  - o **Dienvidlatgales reģionālā lauksaimniecības pārvalde**, ja paredzēts projektēt :
    - a) teritoriju meliorāciju un esošo meliorācijas sistēmu atjaunošanu,
    - b) šķērsojot meliorācijas sistēmu,
    - c) ierīkojot ūdenskrātuves.
  - o **VAS “Latvenergo”**, ja paredzēts projektēt :
    - a) pieslēgumu pie maģistrāliem tīkliem,
    - b) esošo tīklu rekonstrukciju,
    - c) šķērsojot inženierkomunikācijas,
  - o **SIA “Lattelekom”**, ja paredzēts projektēt :
    - a) pieslēgumu pie maģistrāliem tīkliem,
    - b) esošo tīklu rekonstrukciju,
    - c) šķērsojot inženierkomunikācijas,
  - o **AS “Latvijas gāze”**, ja paredzēts projektēt :
    - a) jaunas trases gāzes vadiem,
    - b) jaunas apbūves gabalu teritorijas
  - o **Ūdensapgādes un kanalizācijas tīklu uzņēmums**, ja paredzēts projektēt:
    - a) pieslēgumu pie maģistrāliem tīkliem,
    - b) esošo tīklu rekonstrukciju,
    - c) šķērsojot inženierkomunikācijas
  - o **Siltumapgādes uzņēmums** ja paredzēts projektēt :
    - a) pieslēgumu pie maģistrāliem tīkliem,
    - b) esošo tīklu rekonstrukciju,
    - c) šķērsojot inženierkomunikācijas
  - o **Dienvidlatgales virsmežniecība**, ja paredzēts projektēt mežu, parku un skvēru teritorijās.
- 4) Ja būvniecības ieceres īstenošanai paredzēts izcirst kokus, tad nepieciešams atzinums no Pagasta padomes.
- 5) Izstrādāto būvprojektu, kas atbilst visām normatīvo aktu prasībām, pagasta apbūves noteikumiem, teritorijas plānojumam vai spēkā esošajiem detālpļānojumiem, akceptē būvvalde:

- o būvprojektā jābūt attiecīgo iestāžu saskaņojumiem, ja tas prasīts izsniegtajos tehniskajos noteikumos vai ja būvprojektā ir atkāpes no normatīvajos aktos noteiktajām prasībām;
  - o būvvalde pieprasa būvprojekta ekspertīzi MK noteiktajos gadījumos, kā arī tad ja būvprojektā ir paredzētas netipiskas konstrukcijas vai būvmateriāli, ja ir pielietotas netipiskas projektēšanas metodes, ja projektējamais objekts rada palielinātu piesārņojumu vai palielina riska faktoru, ja izvēlētais arhitektoniskais veidols ir pretrunā ar apkārtējo vidi;
  - o būvprojekts tiek akceptēts ar spiedogu - "AKCEPTĒTS", ar Grāveru pagasta būvvaldes vadītāja, pagasta arhitekta parakstu un ierakstu būvprojektu akceptēšanas reģistrācijas žurnālā. Papildus akceptam var būt amatpersonas piezīmes par būvdarbu veikšanu, kuras jāievēro izpildītājam:
    - a) ģimeņu māju būvprojektus, tai skaitā saimniecības ēkas un maza, nenožīmīga apjoma būvprojektus (tai skaitā arī inženierkomunikācijas) saskaņo, akceptē būvvaldes vadītājs, un pagasta arhitekts;
    - b) publisko, ražošanas, komunālo, inženiertehnisko ēku un būvju, maģistrālo inženiertīklu, ielu, ceļu projektus saskaņo Grāveru pagasta galvenā arhitekta, akceptē Grāveru pagasta būvvalde;
- 6) būvvaldes akcepts oriģinālā tiek veikts uz 3 būvprojekta eksemplāriem - uz ģenerālplāna lapas, no kuriem vienu eksemplāru - būvprojekta kopiju ar saskaņojumu oriģināliem projektētājs iesniedz būvvaldē glabāšanai arhīvā;
  - 7) Būvvaldes arhīvā iesniedzamajam būvprojekta eksemplāram jābūt iesietam cietos vākos,
  - 8) Ja būvniecības darbi nav uzsākti divu gadu laikā pēc būvprojekta akceptēšanas, akceptēšana ir jāveic atkārtoti.
  - 9) Būvprojekta sastāvam ir jābūt atbilstošam normatīvo aktu prasībām un atbilstoši īpašām prasībām, ja tās noteiktas plānošanas un arhitektūras uzdevumā vai būvvaldes atzinumā par būvniecības ierosināšanu

34.3. BŪVATĻAUJAS SAŅEMŠANA UN BŪVNICĪBAS GAITA

- 1) Jebkurai būvei Grāveru pagastā (neatkarīgi no īpašuma formas) pirms būvdarbu uzsākšanas jāsaņem noteikta parauga noformēta būvatļauja. To izsniedz Grāveru pagasta būvvaldes būvinspektors uz noteiktā kārtībā akceptēta būvprojekta pamata. Par būvatļaujas izsniegšanu pasūtītājam Grāveru pagasta budžetā jāmaksā pašvaldības nodevas 2.iemaksa (60 % apmērā) atbilstoši Grāveru pagasta padomes saistošajiem noteikumiem.
- 2) Lai noformētu būvatļauju, būvētājam jāiesniedz būvinspektoram :
  - o iesniegums uz veidlapas 2 eksemplāros;
  - o noteiktā kārtībā saskaņots un akceptēts būvprojekts;
  - o zemes gabala īpašuma vai lietošanas tiesības un apbūves tiesības apliecinājoši dokumenti;
  - o sertificēta būvdarbu vadītāja saistību raksts par darbu izpildi atbilstoši akceptētam būvprojektam;
  - o sertificēta būvuzrauga saistību raksts par darbu izpildes kontroli atbilstoši akceptētajam projektam un būvnormatīviem;
  - o līgums ar būvuzņēmēju par darbu izpildi;

- o līgums par autoruzraudzības noformēšanu publiskām ēkām un būvēm, publiskām restaurējamām un rekonstruējamām būvēm, maģistrālajām inženierkomunikācijām un citām ēkām un būvēm, ja to pieprasa Grāveru pagasta būvvalde;
  - o pirms būvniecības uzsākšanas būvvaldē ir jāreģistrē būvdarbu un autoruzraudzības žurnāli, ja to nepieciešamību nosaka būvvalde,
  - o būvatļauja tiek izdota uz norādīto laiku vai uz vienu gadu.
- 3) Būvatļauju anulē, ja :
- o būvdarbi nav uzsākti līdz norādītajam termiņam;
  - o būvlaukumā nav ievērotas ugunsdrošības, darba aizsardzības vai vides aizsardzības normatīvo aktu prasības, Būvatļauja tiek apturēta, ja būvdarbi tiek veikti ar atkāpēm no akceptētā būvprojekta.
- 4) Vispārējo būvuzraudzību Grāveru pagastā veic Grāveru pagasta būvvalde, pagasta būvinspektors un būves pasūtītāja (būvētāja) pārstāvis - sertificēts būvuzraugs, kuri kontrolē būvdarbu vadīšanu un izpildes kvalitāti , būvdarbu atbilstību spēkā esošajām prasībām.
- 5) Pirms projektā paredzēto zemes rakšanas darbu uzsākšanas uz transporta būvēm vai to tiešā tuvumā, par tiesībām veikt darbus Grāveru pagasta teritorijā būvētajam jānoformē atļauja Būvvaldē atbilstoši Grāveru pagasta padomes saistošajiem noteikumiem. Rakšanas darbi saskaņojami arī ar privātīpašumā esošās zemes īpašniekiem.
- 6) Būvētajam būvvaldes būvinspektoram jāiesniedz paziņojums pēc būves galīgās pabeigšanas.
- 7) Ja būvniecības laikā rodas būtiskas nesaistes ar projekta dokumentāciju, fasāžu risinājumu vai ja tiek mainītas būvkonstrukcijas, būvētajam obligāti ir jāsaskaņo izmaiņas dokumentācijā ar projekta autoru, ar Grāveru pagasta arhitektu un, ja nepieciešams, ar Grāveru pagasta būvvaldi.
- 8) Būvvalde, būvinspektors var veikt būves apskati un dot slēdzienu par darbu kvalitāti un atbilstību būvprojektam. Būvvaldes, būvinspektora un citu uzraudzības dienestu atklātie pārkāpumi, kas fiksēti priekšrakstos, aktos vai ierakstos darbu veikšanas vai autoruzraudzības žurnālos, ir novēršami nekavējoties vai līdz norādītajam termiņam, par ko darbu vadītājam jāpaziņo būvvaldei.
- 9) Par visām izmaiņām būvētāja - būvuzņēmēja attiecībās (atbildīgo personu atlaišanu, aizvietošanu) jāpaziņo būvvaldei.
- 10) Par patvaļīgi uzsāktu jaunu būvniecību, pārplānošanu, rekonstrukciju , renovāciju, restaurāciju un nojaukšanu, ko fiziska vai juridiska persona ir uzsākusi bez attiecīgas Grāveru pagasta būvvaldes būvatļaujas, vai būvniecību, kura tiek veikta ar atkāpēm no akceptēta būvprojekta, tiek piemērots sods atbilstoši LR spēkā esošam Administratīvo pārkāpumu kodeksam.
- 11) Būvdarbu gaitā būvlaukumam ir jābūt iežogotam. Pie sabiedrisko ēku un būvju būvlaukumiem ir jābūt izvietotai informācijai par jaunbūvējamā objekta projektētāju, autoruzraugu, būvuzraugu un būvuzņēmēju.
- 12) Būvju obligātā civiltiesiskā apdrošināšana ir veicama normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā.
- 13) Pēc visu būvdarbu pabeigšanas būves īpašnieka pienākums ir pasūtīt uzbūvētā objekta tehniskās inventarizācijas dokumentus.

- 14) Inženierkomunikāciju izbūves darbu veicējam savlaicīgi jāveic izpilduzmērījumi, kas digitālā un izdrukas veidā ar attiecīgo dienestu oriģināliem saskaņojumiem ir jāiesniedz būvvaldē saskaņā ar Grāveru pagasta saistošajiem noteikumiem.
- 15) Pēc būvdarbu un labiekārtošanas darbu pabeigšanas ēkas un būves tiek pieņemtas ekspluatācijā normatīvo aktu noteiktajā kārtībā.
- 16) Ja ēkas un būves tiek pieņemtas ekspluatācijā ziemas periodā, labiekārtošanas darbi jāpabeidz termiņā, kas norādīts ēku un būvju pieņemšanas ekspluatācijā aktā.

34.4. NOLIETOJAMO BŪVJU ATJAUNOŠANA, KONSERVĀCIJA VAI NOJAUKŠANA

- 1) Īpašniekiem vai valdītājiem, kuru būves ir kļuvušas nelietojamas (sagruvušas, izdegušas, izpostītas u.tml.), atbilstoši Civillikuma prasībām tās jānojauc vai jāsaved kārtībā.
- 2) Valsts un vietējās nozīmes kultūras pieminekļu nojaukšana, konservācija un atjaunošana veicama saskaņā ar normatīvo aktu prasībām par pieminekļu aizsardzību.
- 3) Īpašniekam vai valdītājam ir jāiesniedz būves konservācijas projekts ar norādītiem drošības pasākumiem un būves daļu vizuālo noformējumu. Projekts ir jāakceptē būvvaldē.
- 4) Būves nelietojamību un tās atjaunošanas, konservācijas vai nojaukšanas termiņu atkarībā no būves stāvokļa, apjoma un sarežģītības nosaka Grāveru pagasta būvvalde vai padomes izveidota komisija saskaņā ar pagasta saistošajiem noteikumiem.
- 5) Ja noteiktajā termiņā nelietojamās būves īpašnieks vai valdītājs neizpilda būvvaldes vai komisijas lēmumu, tad Grāveru pagasta padome pieņem lēmumu par nelietojamās būves nojaukšanu un nojaukšanas izdevumu piedzīšanu no būves īpašnieka vai valdītāja.
- 6) Būvju nojaukšanai nepieciešama būvvaldes izsniegta būvatļauja. Tās saņemšanai iesniegumam jāpievieno atbilstoši izstrādāts un būvvaldē akceptēts būvju nojaukšanas projekts.
- 7) Nojaukto būvju vietas pilnīgi jānotīra un jānolīdzina. Būves nojaukšanas fakts noformējams ar attiecīgu komisijas aktu.
- 8) Ja būvju nojaukšanas laikā tiek aizņemtas transporta būves, par darbu veikšanu nepieciešams saņemt atļauju Grāveru pagasta padomes komunālajā nodaļā.

34.5. ĒKU UN BŪVJU NODOŠANA EKSPLUATĀCIJĀ

- 1) Nododot ēkas un būves ekspluatācijā jāievēro LR MK 13.04.2004. noteikumi Nr.299 „Noteikumi par būvju pieņemšanu ekspluatācijā” noteiktās prasības.
- 2) Ēkas un būves pieļaujams ekspluatēt tikai pēc to nodošanas ekspluatācijā, ko apliecina Grāveru pagasta padomes apstiprināts noteikta parauga akts par būvju pieņemšanu ekspluatācijā;
- 3) Ja ēka vai būve tiek nodota ekspluatācijā laika periodā, kad nav iespējama fasāžu apdare vai labiekārtojuma ierīkošana ir pieļaujama šo darbu atlikšana, pieņemšanas aktā norādot šo darbu izpildes termiņu;
- 4) Ja ēkas vai būves īpašnieks vai nomnieks aktā noteiktajā termiņā nav veicis atliktos darbus, Grāveru pagasta padomes būvinspektors sastāda protokolu par šo pārkāpumu un nosaka atkārtotu termiņu (ne mazāk par 1 mēnesi) šo darbu veikšanai. Par atlikto darbu neveikšanu aktā vai būvinspektora atkārtoti noteiktajā termiņā ēkas vai būves īpašniekam vai nomniekam var piemērot administratīvo sodu Ls 50,- apmērā;
- 5) Nododot ekspluatācijā ēku vai būvi (izņemot iebūvētas telpas vai dzīvokļus, ja būtiski netiek mainīts ēkas kopējais apjoms), kā arī labiekārtojuma objektus, Grāveru pagasta domes būvvaldei iesniedzams objekta digitālais topogrāfiskais uzmērījums vai izpildshēma (inženierkomunikācijām) izdrukas un elektroniskā veidā, būvvaldes noteiktajā kārtībā.

34.6. ATBILDĪBA PAR APBŪVES NOTEIKUMU NEIEVĒROŠANU

- 1) Jebkura fiziskā vai juridiskā persona, kura pārkāpj Grāveru pagasta apbūves noteikumus, ir sodāma saskaņā ar spēkā esošajiem normatīvajiem aktiem.
- 2) Fiziskajām un juridiskajām personām par šo saistošo noteikumu nepildīšanu tiek izteikts brīdinājums vai uzlikts naudas sods līdz Ls 250,-.
- 3) Par saistošo noteikumu pārkāpumiem administratīvos protokolus ir tiesīgas sastādīt Grāveru pagasta padomes būvvaldes amatpersonas, pašvaldības policijas darbinieki u.c. padomes pilnvarotas personas.
- 4) Administratīvo pārkāpumu lietas, pamatojoties uz attiecīgo amatpersonu sastādītajiem administratīvo pārkāpumu protokoliem, izskata Grāveru pagasta padomes administratīvā komisija
- 5) 3.punktā minētās amatpersonas pārkāpuma izdarīšanas vietā bez protokola sastādīšanas, izsniedzot noteikta parauga kvīti, var uzlikt naudas sodu līdz Ls 10,-, ja pārkāpējs neapstrīd viņam uzlikto naudas sodu.
- 6) Vainīgajai fiziskajai vai juridiskajai personai ir pienākums novērst Grāveru pagasta apbūves noteikumu pārkāpumus.

34.7 SPĒKĀ ESOŠO DETĀLPLĀNOJUMU SARAKSTS

- 1) Šī nodaļa tiek aizpildīta līdz ar detālplānojumu izstrādi un stāšanos spēkā likumdošanā noteiktā kārtībā.
- 2) Šīs nodaļas papildinājumi nav šo Noteikumu grozījumi.